Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. 587 601

Wilno, dnia 30.I.1932 r.

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

Nr	Tytuł	Dział.	Str.
1.	Artykuł w "Tautos Ukis" o kryzysie ekonomicznym w Litwie	II.	1.
2.	Licytacje.	"	4.
3.	Perspektywy budżetowe Litwy na rok 1932 .-	"	5.
4.	Najważniejsze dochody Litwy.-	"	6.
5.	Utrudnienie eksportu bekonów litewskich do Anglji.-	"	7.
6.	Sprawa eksportu bekonów.-	"	"
7.	Eksport ptactwa z Litwy.-	"	8.
8.	Perspektywy eksportu mięsa i trzody chlewnej.-	"	"
9.	Eksport litewski a kurs lita.-	"	9.
10.	Projekt utworzenia "Instytutu Eksportowego".-	"	10.
11.	Eksport a inicjatywa prywatna.-	"	"
12.	Litewsko-sowieckie stosunki handlowe.-	"	"
13.	O informowaniu handlu zagranicznego.-	"	"
14.	Bilans lit. handlu zagranicznego w listopadzie 1931 r.-	"	12.
15.	Organ ludowców o lit.- sowieckich stosunkach handlowych.-	"	13.
16.	Bilans lit. handlu zagr. /wrzesień-październik 1931 r./	"	"
17.	Resumé handlu zagranicznego Litwy według państw w październiku i za okres 10-ciu mies.1931 r.w porównaniu z 1930 r.-	"	14.
18.	Wzrost tranzytu przez Litwę.-	"	16.
19.	Tranzyt towarów z Litwy kolejami i drogami wodnemi w październiku 1931 r.-	"	"
20.	Dochody budżetowe w okresie pierwszych 10-ciu mies.1931 r. w porównaniu z 1930 r.	"	"
21.	Wydatki budżetowe w okresie 10-ciu mies.1931 r.w por.z 1930.	"	18.
22.	Stan Banku Litewskiego.-	"	19.
23.	Obieg monet w Litwie.-	"	"
24.	Dewizy na giełdzie kowieńskiej.	"	"
25.	Produkcja wyrobów monopolu wódczanego w listopadzie i za okres 11-tu mies. 1931 r. w porównaniu z latami poprzedniemi.-	"	"
26.	Obliczenia rozmiarów handlu litewskiego.-	"	20.
27.	"Lietuvos Žinios" o bankructwach.-	"	"
28.	Sprawa skupu trzody chlewnej.-	"	"
29.	Redukcja pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych.-	"	21.
30.	Sprawa zniżenia cen chleba.-	"	"
31.	Produkcja mączki mlecznej.-	"	22.
32.	Syndykat mydlany.-	"	"
33.	Memorjał lit.konferencji ekonomicznej w sprawie syndykatów.-	"	"
24.	"Lietuvos Aidas" o cyfrach produkcji akcyzowej i monopolowej	"	"
35.	Sprawa pomocy rolnikom litewskim.	"	23.
36.	Rozgatunkowywanie ziemi.-	"	"
37.	Ceny zboża, lnu i bekonów.-	"	"
28.	Ilość koni, bydła i trzody chlewnej w Litwie.-	"	24.
39.	"Pienocentras".-	"	"
40.	Kredyty rolne.-	"	"
41.	Z działalności litewskiej Izby Rolnej.-	"	"
42.	Indemnizacja za wywłaszczone grunty oraz sprawa zwrotu lasów	"	26.
43.	Wywiad z lit.min.Rolnictwa J.Aleksą o reformie rolnej.-	"	27.
44.	Minister Komunikacji Vileišis o budowie automatycznych stacyj telefonicznych.-	"	28.
45.	Działalność kolei w Litwie.-	"	"
46.	Ilość samochodów bez obszaru Kłajpedy w 1931 r. w por.z 1930	"	30.
47.	Eksploatacja kolei w październiku w okr.10-ciu mies.1931 r. w porówn. z 1930 r.-	"	"
48.	Nowy most na Niewiaży.-	"	"
49.	Rozbudowa Litwy.-	"	31.
50.	Rozbudowa Kowna.-	"	32.
51.	O Izbę Pracy w Litwie.-	"	33.
52.	Dokoła zmiany ustawy o uposażeniu urzędników państwowych.-	"	"

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

A r t y k u ł w "T a u t o s U k i s" o k r y z y s i e e k o n o m i c z n y m w L i t w i e.

"Tautos Ukis" Nr.11 z listopada 1931 r.art.Kuzminskasa p.t."Kryzys". Streszczenie:

Wszechświatowy kryzys ekonomiczny, który zapoczątkował się w latach 1928-29-tym można podzielić na 2 okresy, mian."
1.kryzys produkcji, który trwał do wiosny 1931-go roku;
2.kryzys finansowy, który od wiosny r.b. trwa aż do chwili obecnej.

Kryzys produkcji przejawił się w postaci nadprodukcji zarówno w dziedzinie przemysłu, jak i rolnictwa.

Wadliwe funkcjonowanie aparatu produkcji z biegiem czasu musiało fatalnie odbić się na innym mechanizmie gospodarki światowej, mian.-finansach.

Pierwszemi zwiastunami kryzysu finansowego były bankructwa austrjackiego Kreditanstalt-u oraz niemieckiego Danatbanku.

Skutki tych bankructw wkrótce uwidoczniły się w Anglji i innych krajach europejskich.

W Litwie dotąd dały się zauważyć dopiero pierwsze objawy kryzysu, którym można jeszcze zapobiec.

Oto dane, mogące być wskaźnikami litewskiego kryzysu ekonomicznego.

I.Handel zagraniczny.

	1930 r.	1931 r.	Różnice pomiędzy 1930 i 1931 r.
Eksport w ciągu 8-miu mies.	209,0 milj.lt.	184,4 m.lt.	24,1 milj.lt.
Import " " " "	206,0 " "	192,6 " "	13,4 " "
Bilans " " " "	+3	- 7,7	

Z tego wynika, że ogólny obrót litewskiego handlu zagranicą w r.b. się zmniejszył.

W jakim stopniu dane te świadczą o kryzysie ekonomicznym wskazuje fakt, iż pasywa lit.handlu zagranicznego w r.1927-mym wynosiły 19,8 milj.lt.zaś w r.1928 - 34,2 milj.lt.Rok 1927 pod względem konjunktury handlowej uważany był nawet za pomyślny.

II. Budżet Państwa.

	1930 r. i-VIII.	1931 r. I-VIII.
Dochody zwyczajne państwa /I-VIII/	184,6 milj.lt.	201,3 milj.lt.
Zwyczajne i nadzwyczajne wydatki Państwa /I-VIII/	195,3 " "	205,5 " "
Wydatki niepokryte	10,7 " "	4,2 " "

Powyższe dane wskazują, iż dochody w ciągu 8-miu mies. 1931 r. były o 26,7 milj.lt.większe niż w tym okresie 1930 r., lecz wydatki również zwiększyły się o 10,2 milj.lt.

Dochody przekroczyły w r.b.przewidzianą normę o 6,7 mil. lt.

Charakterystyczne jest, że suma wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych niepokrytych z dochodów zwyczajnych w r.1930-tym /I-VIII/ wynosiła 10,7 milj.lt, zaś w r.1931-szym /I-VIII/ zaledwie 4,2 milj.lt.

Na pokrycie tej pozycji w budżecie na r.1931-szy figuruje fundusz zapasowy 61,1 milj.lt, utworzony z nadwyżek budżetowych za lata ubiegłe.

Reasumując powyższe, należy stwierdzić, iż sytuacja budżetowa Litwy w r.b. wcale się nie pogorszyła.

III. Bilans Banku Litewskiego.

Dane porównawcze ważniejszych pozycyj bilansu Banku Litewskiego w dniu 31-go października r.b. były następujące:

	1930 r.	1931 r.	Różnica
Fundusz w złocie	37,1 milj.lt.	47,6 mil.lt.	÷ 10,5 m.lt.
Fundusz w walucie obcej	98,6 " "	42,5 " "	- 56,1 " "
Banknoty w obiegu	118,2 " "	120,6 " "	÷ 2,4 " "
Dyskonto i pożyczki	97,2 " "	123,9 " "	÷ 26,7 " "
Depozyty	104,2 " "	83,9 " "	- 20,7

Uwidoczniające się w powyższej tabeli zmniejszenie się zasobów obcej waluty, należy tłumaczyć paniką, jaka powstała na Litwie na tle światowych wstrząsów ekonomicznych.

Należy przypuszczać, iż odpływ waluty obcej spowodował także odchylenia w pewnych pozycjach lit.banku płatniczego.

Powyższe dane wskazują, że Litwa znajduje się dziś w początkowem stadjum kryzysu ekonomicznego, którego dalszy rozwój będzie zależał od wielu posunięć wewnętrznych oraz przebiegu kryzysu światowego.

W stosunkach wiejskich dotkliwie odczuwa się spadek cen produktów gospodarczych.

Od r.1928-go do 1931-go ceny produktów gospodarczych spadły z 50%. Latem r.b. ceny poczęły nieco się podnosić, jednak jest to objaw chwilowy. Zniżka cen produktów gospodarczych jest równoznaczną ze zmniejszeniem się dochodów rolników.

Wyjątek w tym względzie stanowią dochody rolników z produktów eksportowanych zagranicę.

Załączona tabela porównawcza zawiera ważniejsze pozycje eksportu w latach 1928-mym i 1930-tym.

Nazwa.	1928 r. /milj.lt./	1930 r. /milj.lt./	Różnica mniej więcej /milj.lt./
Len i siemię lniane	42,4	26,9	- 15,5
Swinie	11,4	38,6	÷ 27,2
Mięso świeże, solone i wędzone	5,8	45,7	÷ 39,9
Masło i mleko	22,8	49,4	÷ 26,6
Konie	9,8	10,2	÷ 0,4
Trzoda rogata	4,8	9,2	÷ 4,4
Gęsie	4,5	5,2	÷ 0,7
Jaja	14,4	11,9	- 2,5
Ogółem:	115,9	197,2	÷ 81,5

Powyższa tabela wykazuje, że bez względu na katastrofalny spadek cen w okresie od 1928 do 1930-go r. dochody rolników litewskich z eksportu nietylko się nie zmniejszyły, lecz przeciwnie ze 115,9 milj.lt. wzrosły do 197,2 m.lt.

Należy to zawdzięczać zwiększeniu się produkcji.

Pomimo to mylne byłoby twierdzenie, że kryzys ekonomiczny nie dotknął dochodów rolnictwa litewskiego.

Pomijając nawet fakt ~~za~~ nierównomiernego rozkładu dochodów z eksportu, należy zwrócić uwagę na znaczne wydatki, jakie wieś zmuszona jest ponosić w związku z przejściem od gospodarki zbożowej do hodowlanej.

W tym wypadku b. wiele mógłby dopomóc racjonalnie uporządkowany kredyt, niestety jednak stosunki kredytowe w Litwie wiele jeszcze pozostawiają do życzenia.

Specjalnie daje się we znaki drożyzna kredytowa, gdyż od pożyczek długoterminowych pobiera się w Litwie 6-7%, zaś krótkoterminowych 10-12%.

W miastach kryzys zapoczątkował się znacznie później i wyraził się w formie trudności finansowych.

Bankructwo austrjackiego Kreditanstalt'u i niemieckiego Danatbanku podobnie, jak na całym świecie, tak i w Litwie wywołało popłoch, w czasie którego znaczna część wkładów z banków została wycofana

Spowodowało to naturalnie poważne komplikacje w stosunkach kredytowych oraz spowodowało wzrost niewypłacalności. Załączona tabela zawiera dane, dotyczące weksli prolongowanych w r.1930-tym oraz 1931:

Miesiące.	1930 ilość.	1931 w tysiącach	1930 suma w milj.lt.	1931 suma w milj.lt.
Styczeń	13,5	14,1	4,08	4,25
Luty	11,2	12,5	3,54	4,00
Marzec	11,8	13,8	3,68	4,41
Kwiecień	8,8	12,1	2,91	4,34
Maj	9,6	13,0	3,19	4,37
Czerwiec	8,6	12,7	2,78	4,49
Lipiec	9,0	13,8	2,84	4,47
Sierpień	9,2	13,7	2,71	4,48
Wrzesień	9,6	15,6	3,25	5,22
Październik	13,3		4,04	
Listopad	10,5		3,25	
Grudzień	12,1		3,79	
Ogółem:	127,2	121,3	40,06	40,03

Pomimo jednak wzrostu niewypłacalności wycofywanie wkładów w Litwie nie posiadało żadnego uzasadnienia i było raczej objawem kryzysu psychicznego, który właśnie spowodował pewne komplikacje płatnicze.

Obecnie, gdy panika minęła, społeczeństwo winnoby zwrócić swe wkłady bankom.

O ile chodzi o perspektywy na przyszłość, to decydującą rolę odegrywa w tym względzie handel zagraniczny oraz finanse Państwa.

Kwestja handlu zagranicznego łączy się z pytaniem, czy i jakiemi sposobami możliwe jest zbilansowanie handlu zagranicznego.

Ponieważ bilans lit.handlu zagranicznego ostatniemi czasy wykazuje znaczną pasywę, a niektóre pozycje bilansu płatniczego poczynają się zmniejszać, przeto może to łatwo spowodować zmniejszenie się zasobów waluty obcej w Banku Litewskim.

W celu więc wyrównania bilansu płatniczego, należy nietylko dbać o utrzymanie w równowadze bilansu handlowego, lecz także dążyć do jego uaktywnienia.

Gdyby rozszerzenie eksportu zależało tylko od produkcji wewnętrznej, w takim razie byłoby ono całkiem możliwe, jednakże wchodzą tu w grę także ceny na rynkach zagranicznych oraz różne ograniczenia, jak cła, kontyngenty i monopolizacja importu. Eksport lit.w 80-ciu % idzie na rynki angielskie i niemieckie. Sytuacja na rynku niemieckim przedstawia się jak najgorzej, gdyż spadek marki grozi inflacją. Zwycięstwo konserwatystów w Anglji spowodowało zwrot ku cłom protekcyjnym, które również utrudniają eksport .lit.

Wobec tego Litwa może liczyć jedynie na oszczędności uzyskane w drodze zmniejszenia importu.

Import lit. w ciągu ostatnich 5-ciu lat znacznie się zwiszył.

W r.1926	import wyniósł	240,8	milj.lt.
" " 1927	" "	265,7	" "
" " 1928	" "	291,1	" "
" " 1929	" "	306,4	" "
" " 1930	" "	312,4	" "

A więc zwyżka importu w ciągu 5-ciu lat wyniosła 71,6 miljj. litów. Zwłaszcza zwiększył się import nast.artykułów:

Nazwa Artykułu	1926 r.	1930 r.	÷
Tkaniny	41,8	50,9	÷ 8,9
Przędze	4,1	12,0	÷ 7,9
Cement	3,0	5,8	÷ 2,8
Żelazo	5,1	9,6	÷ 4,5
Nawozy	9,4	15,8	÷ 6,4

Ponieważ jednak zmniejszając import, automatycznie zmniejszą się dochocy celne, wynoszące obecnie 60-70 milj.lt.rocznie,przeto kwestja ta zazębia się o finanse, czyli o zbilansowanie budżetu Państwa.

Utrzymanie równowagi budżetowej może być osiągnięte w dwojaki sposób, mian.a/przez zmniejszenie rozchodów i b/przez zwiększenie dochodów.

Wydatki budżetowe Litwy przedstawiają się w sposób następujący:

1926 r.	- 166	milj.lt.
1927 "	- 277	" "
1928 "	- 276	" "
1929 "	- 270	" "
1930 "	- 326	" "
1931 "	- 327	" "

Biorąc pod uwagę tak kolosalną zwyżkę wydatków, należy sądzić, iż pozycję wydatków na 1932 r. można zmniejszyć do 280-270 milj. lt.

Co się tyczy zwiększenia dochodów, to przy stosunkowo słabo rozwiniętym systemie podatkowym, w Litwie łatwo będzie odnaleźć nowe źródło dochodów. Możnaby np.wprowadzić podatki od wolnych zawodów,rozszerzyć podatki od kapitałów, ustalić obowiązek mieszania benzyny ze spirytusem, zwiększyć podatki od sprzedaży piwa, tytoniu i in.

Podobnie jak rozchody, tak też i dochody w ciągu 5-ciu ostatnich lat zwiększały się dosyć szybko, mian.

w r.1926 dochody wyniosły	- 166	milj.lt.
" " 1927 " "	263	" "
" " 1928 " "	281	" "
" " 1929 " "	338	" "
" " 1930 " "	347	" "
" " 1931 " "	327	" "

Biorąc pod uwagę istnienie funduszu zapasowego, wynoszącego 40-45 milj.lt., należy przypuszczać, że zbilansowanie budżetu przyszłościowego na napotka żadnych trudności.

Reasumując powyższe wypada stwierdzić, że w najbliższych latach Litwie nie grozi żadne poważne niebezpieczeństwo /inflacja/.

Trzeba tylko jak najbardziej oszczędzać i nie tracić zaufania w samych siebie oraz w swój kraj.

L i c y t a c j e .

"Lietuvos Ukis ir Rinka" Nr.5-7.

W ciągu pierwszych 8-miu mies.1931 r. i 1930 ilość licytacyj majątku ruchomego i nieruchomego z uwzględnieniem sum wyręczonych z licytacyj przedstawia się następująco:

I -VIII 1 9 3 1 r.

	Ilość licytacyj	% 1930 =100	wys. zadłuż. w lt.	% 1930=100	Suma wyręczona z licytacyj w lt.	% 1930= 100
Maj.ruchomy	385	117,74	1.064,972	108,69	372.841	190,17
" nieruch.	477	162,8	2,558	148,8	2.166.033	159,85
Ogółem:	862	139,03	3.623,027	134,24	2.538.874	163,69

I - VIII.1930 r.

	Ilość licytacyj.	Wysokość zadłużenia w lt.	Suma wyręczona z licytacji
Majątek ruchomy	327	979,795	196,061
" nieruchomy	293	1.719.120	1.355.007
Ogółem	620	2.698.915	1.551.068

Ilość licytacyj majątku ruchomego i nieruchom ego w r.1931-szym w r. porównaniu z r.1930-tym zwiększyła się o 40%.

Ogólna suma długów w r.1931 zwiększyła się o 35%, a ogólna suma wyręczona z licytacyj dosięgła 3,6 milj.lt., czyli, że zwiększyła się o 64%.

P e r s p e k t y w y b u d ż e t o w e L i t w y n a r o k 1 9 3 2 .

"Lietuvos Aidas" Nr.297 z dn.31.XII.1931 r. Streszczenie:

Przystępując do opracowania preliminarza budżetowego na r.1932-gi, władze litewskie musiały przedewszystkiem zbadać ewentualną wydajność finansową kraju, innemi słowy stwierdzić jaką mianowicie sumę utworzą dochody zwyczajne Państwa i na tej podstawie ustalić granice wydatków zwyczajnych.

Wydatki zwyczajne Państwa w okresie od r.1928 do 1931 /włącznie/ przedstawiały się następująco:

r. 1928 - 224,9 milj.lt.
" 1929 - 231,2 " "
" 1930 - 243,5 " "
" 1931 - 255,8 " "

Wobec pewnych trudności finansowych władze litewskie postanowiły wydatki zwyczajne na rok 1932 obniżyć do wysokości mniejwięcej 245 milj.lt.

Załączonatabela ilustruje pozycje wydatków zwyczajnych, jakich się na r.1932 domagają poszczególne ministerstwa:

Nazwa instytucji i ministerstw /wyd.zwyczajne/.	Przewidziano na 1931 r.	Wydatki zaproponowane przez poszczególne ministerstwa na r. 1932.	Min.Skarbu na rok 1932-gi przewiduje:
Prezydent Republiki	289.416	286.013	273.416
Sejm	225.585	299.000	299.000
Gabinet Ministrów	4.499.528	3.657.345	3.342.528
Rada Stanu	341.046	399.037	384.046
Gubernatura Kraju Kłajpedzkiego	364.827	399.876	348.827
Kontrola Państwa	1.353.237	1.339.827	1.362.237
Min.Obrony Kraju	47.670.500	48.000.000	48.000.000
" Spraw Wewnętrznych	27.702.872	29.483.503	26.320.712
" Skarbu	30.598.136	32.238.626	27.890.357
" Rolnictwa	26.111.791	30.787.746	25.764.247
" Oświaty	40.746.006	45.870.581	39.651.776
" Sprawiedliwości	10.484.007	12.200.850	10.054.933
" Komunikacji	59.718.652	61.031.456	5.305.399
Spraw Zagr.	5.714.578	5.686.873	56.496.918
Ogółem suma wyd.zw.	255.820.181	271.670.733	245.494.396.

Ponieważ suma wydatków zwyczajnych proponowana przez poszczególne ministerstwa wynosi 271,6 milj.lt., zaś przewidzianych przez Min-Skarbu - 245,4 milj.lt., przeto różnica wynosi ok.26 milj.lt.

Skutkiem presji Min.Skarbu oraz komisji budżetowej, ministerstwa poszły na ustępstwa i zmniejszyły łączną sumę wydatków o 15 milj.lt.

Pozostaje więc jeszcze 11 milj.lt., które należy pod grozą nierealności budżetu zredukować.

W celu zaoszczędzenia tych 11-tu milj.lt. władze litewskie projektują zniesienie dodatków trzyletnich, a ustalenie dodatków pięcioletnich, co przyniosłoby skarbowi 4 milj.lt.; reorganizację organizacyj subsydjowych przez skarb, co zaoszczędziłoby około 2 milj.lt.; zniesienie dodatków świątecznych, co zmniejszyłoby wydatki o 6 milj.lt. oraz wstrzymanie na przeciąg roku dodatków na umundurowanie i uniformy, co zaoszczędziłoby ok.1,5 milj.lt.

W każdym razie litewskie władze finansowe uczynią wszystko, by podstawowe pensje oraz dodatki mieszkaniowe urzędników nie zostały naruszone.

"Trimitas" Nr.47 z dn.19-go listopada 1931 r.Streszczenie:

Wydatki budżetowe Litwy na rok 1931-szy ustalone były w wysokości 328 milj.lt.

Ponieważ jednak okazało się, że skarb zmuszony jest znaczne sumy wyasygnować na podtrzymanie cen masła, bekonów, zboża, przeto sumę wydatków podniesiono do 341 milj.lt.Pomimo to budżet z 1931 r.deficytu nie wykazał.

Jakie są jednak perspektywy budżetowe na r.1932-gi?

Sytuacja gospodarcza znacznie się pogorszyła. Dopływ podatków jest znacznie utrudniony, a dochody z lasów się zmniejszyły.Dochody z kolei również mogą się zmniejszyć.

Skutkiem tego suma wydatków budżetowych na rok 1932-go nie przekroczy 295 milj.lt.

Władze zapewniają, że pomimo tak znacznej zniżki pensje urzędnicze narazie nie zostaną naruszone.

Utrzymanie pensyj urzędniczych na uprzedniej wysokości należy uznać na objaw ze wszechmiar pożyteczny, gdyż zmniejszenie uposażenia urzędników zmniejszyłoby ich siłę kupczą i jeszcze bardziej utrudniłoby konjunkturę handlową na rynkach wewnętrznych.

"Auszra" Nr.38 z dn.28.XII.1931 r.

Naczelny inspektor kredytowy, w rozmowie ze współpracownikiem "Żydu Balsas" oświadczył, iż w związku z oczekiwaną zniżką dochodów Państwa, która prawdopodobnie wyniesie 20%, budżet Państwa zostanie zmniejszony o 50-60 milj.lt.

W pierwszym rzędzie rząd zamierza zredukować wydatki kancelaryjne, które dotąd pochłaniały rocznie około 14 milj.lt.

N a j w a ż n i e j s z e d o c h o d y L i t w y .

"Lietuvos Aidas" Nr.282 z dn.11.XII.31 r. Streszczenie:

Najważniejszem źródłem dochodów skarbu litewskiego są t.zw. podatki pośrednie, czyli cła, akcyzy i in.

Dochody z tych podatków stanowią mniej więcej 27-29% wszystkich dochodów zwyczajnych. Szczególnie jednak ważną rolę odegrywają cła.

W r.1931-szym suma podatków pośrednich została ustalona w wys.87-miu milj.lt., z czego 68 milj.lt. zamierza się osiągnąć z ceł.

W ciągu pierwszych 10-ciu mies. r.1931-go pobory celne wyniosły 65 milj.lt., zaś w tymże okresie 1930-go r. - 62,2 milj.lt.

Ponieważ ostatniemi czasy Litwa dąży do zmniejszenia importu, przeto pobory celne również niechybnie się zmniejszą.

Drugiem źródłem dochodów są instytucje państwowe, zwłaszcza koleje i poczta.

Roczne dochody ze wszystkich instytucyj państwowych wynoszą około 60-ciu milj.lt., co stanowi mniej więcej 20% wszystkich zwyczajnych dochodów budżetowych.

W ciągu pierwszych 10-ciu miesięcy r.1930-go dochody z kolei wyniosły 40,9 milj.lt., zaś w r.1931-szym - 43 milj.lt.

W ciągu 10-ciu mies.1930-go r. dochody pocztowe wyniosły 6,4 milj.lt., zaś w tymże okresie 1931 r. - 6,8 milj.lt.

M o n o p o l e p a ń s t w o w e .

Monopole państwowe przynoszą Litwie rocznie zgórą 40 milj.lt., co stanowi 13-14% wszystkich dochodów zwyczajnych.

W ciągu 10-ciu mies.1930-go r. litewski monopol wódczany przyniósł 34,6 milj.lt., zaś w tymże okresie 1931 -go r. - 35,1 m.lt.

E k s p l o a t a c j a l a s ó w .

Eksploatacja lasów jest najważniejszą pozycją majątku i kapitałów Państwa, która przynosi rocznie mniej więcej 35 milj.lt. Jednak dochody z lasów każdego roku maleją. W r.1928-mym z lasów wyręczono 32,2 milj. lt., w r.1929 - tym 30,6 milj.lt., w r.1930-tym - 36,2 milj.lt. i w r.1931-szym zaledwie 27 milj.litów.

Pozostają jeszcze dwie poważne pozycje dochodów, mian. różne podatki bezpośrednie /ziemskie, handlowe i przemysłowe/ oraz pobory.

Podatków ziemskich w r.1931-szym /I-XI/ wpłynęło 14,4 milj.lt., zaś w tymże okresie r.1930-go - 13,7 milj.lt.

Suma poborów utrzymała się na uprzednim poziomie.

Z powyższego należy wnioskować, że za wyjątkiem pozycji dochodów z eksploatacji lasów, wszystkie inne dochody Państwa w r. 1931-szym znacznie się zwiększyły.

Chociaż narazie dochody państwa wpływają normalnie, jednak w związku z kryzysem ekonomicznym pewne źródła dochodów /np.koleje/ mogą się zmniejszyć.

Racjonalnem więc byłoby przedsięwzięcie środków zapobiegawczych.

Utrudnienie eksportu bekonów litewskich do Anglji.

"Lietuvos Žinios" Nr.282 z dn.11.XII.1931 r. Streszczenie:

Prasa zagraniczna donosi, że dn.9.XII.1931 r.Parlament angielski przyjął ustawę, na mocy której podniesione zostały cła na wszystkie wwożone do Anglji produkty gospodarcze, trzodę i bekony. Ustawa ta ma na celu ochronę angielskich produktów gospodarczych na rynkach wewnętrznych.

Ustawa ta wywołała w Parlamencie angielskim ożywioną dyskusję, w czasie której pomiędzy Baldwinem a min.Saimon'em wynikła różnica zdań.

Sprawa eksportu bekonów.

"Lietuvos Aidas" Nr.2 z dn.4.I.1932 r. zamieszcza wywiad z p.Gineitisem, który podajemy w streszczeniu:

Całkiem niespodziewanie zjawia się możliwość zwiększenia eksportu bekonów litewskich. Warunki, które się na to złożyły są następujące: 1/ w państwach zachodnio-europejskich, gdzie egzystencja jest znacznie trudniejsza niż w Litwie, koszta produkcji bekonów są tak drogie, że spowodowały one zmniejszenie się produkcji bekonów duńskich, szwedzkich i holenderskich.

W związku z tem na rynkach angielskich wytworzyła się się pewna luka w podaży bekonów, którą Litwa mogłaby wyrównać.

Ponieważ w każdym kraju bekony posiadają odrębny swoisty smak, możnaby obecnie przyzwyczaić konsumentów angielskich do bekonów litewskich i w ten sposób zapewnić Litwie stały rynek zbytu.

Anglja spożywa rocznie 11 milj.centnarów bekonów, z czego 10 milj.centn. importuje z zagranicy, a tylko 1 milj.centn. produkuje w kraju. Anglicy dążą do rozszerzenia własnej produkcji bekonów, jednak będzie to wymagało wielu lat pracy, w ciągu których Litwa może korzystać z rynków angielskich.

Trudności finansowe zmuszają Anglję do poszukiwania tańszych produktów spożywczych niż duńskie, holenderskie czy szwedzkie. Ponieważ ceny bekonów litewskich są znacznie niższe od cen bekonów duńskich, więc i pod tym względem Litwa posiada szanse pomyślnej konkurencji.

Wobec tego Litwa winna wszelkiemi sposobami dążyć do zwiększenia hodowli świń bekonowych i jeszcze w tym roku uruchomić kilka nowych rzeźni.

Zabiegając o rozszerzenie angielskich rynków zbytu dla bekonów litewskich, Litwa winna w ten sposób uregulować swój import, by większa jego część szła z Anglji.

Wymaga tego podstawowa zasada wszelkiego handlu - "dają, by otrzymać."

E k s p o r t p t a c t w a z L i t w y.

"Tautos Ukis" Nr.11 z listopada 1931 r. Streszczenie:

Pomimo, że niemal w każdem gospodarstwie litewskie ptactwo jest hodowane, jednak hodowla ta wcale się nie rozwija, co widać z tabeli, ilustrującej eksport ptactwa lit. w okresie od r.1928-go do 1931-go:

		1928 r.	1929 r.	1930 r.	1931 r./I-VI/
Indyki	szt.	10.549	18.180	18.230	29.588
Kaczki	"	111.195	116.018	182.745	20.459
Gęsi	"	317.389	344.284	360.633	27.942
Kury	"	132.056	146.851	157.875	84.616
Mięso ptasie	tonny	268,6	426,5	551,0	234,8
Jaja	milj.szt.	64,5	55,5	51,5	30,4

W załączonej tabeli uwidacznia się pewna monotonja i jednostajność. Hodowli i eksportu ptactwa nie można bagatelizować, gdyż stanowi on dosyć poważną pozycję w ogólnym eksporcie.

Uwidacznia to następująca tabela:

	1929 r.	1930 r.
Eksport żywego ptactwa domowego wyniósł	6.982,2 tys.lt.	7.758,7 tys.lt.
Eksport mięsa ptasiego	1.697,0 " "	2.133,1 " "
Eksport jaj	12.793,8 " "	11.891,6 " "
Ogółem:	21.473,0 tys.lt.	21.783,4 tys.lt.
Wartość całego eksportu	329.841,9 " "	333.738,9 " "

Ujmując eksport ptactwa procentowo, przekonamy się, że w r.1929-tym stanowił on 6,8, zaś w r.1930-tym - 6,5% całego eksportu.

Posiadając wszelkie niezbędne warunki, Litwa winna poważnie zająć się rozszerzeniem hodowli ptactwa i wyzbyć się dotychczasowego poglądu na hodowlę ptactwa, jako na "gospodarkę kobiecą".

P e r s p e k t y w y e k s p o r t u m i ę s a i t r z o d y c h l e w n e j.

"Tautos Ukis" Nr.11 z listopada 1931-go r.zamieszcza wywiad z naczelnym dyrektorem t-wa "Maistas", p.Lapenasem, który wraz z dyr. kłajpedzkiego oddziału t-stwa Grudzinskasem, oraz dyrektorem poniewieskiego oddziału p.Chodakauskasem odbył podróż do Berlina, Paryża i Londynu. Celem podróży było zaznajomienie się z konjunkturą na tamtejszych rynkach trzody:

Litwa zdołała już dostosować eksport świń i wogóle trzody do technicznych wymagań rynków i może na tem polu śmiało konkurować z innemi państwami. Do Niemiec Litwa eksportuje przeważnie żywe świnie oraz rogaciznę. Jednak rynek niemiecki jest bardzo niewygodny, gdyż Litwa zmuszona jest sprzedawać tam trzodę z deficytem.

Ponieważ cło za centnar wywiezionej świni do Niemiec wynosi 20 marek, czyli 48 lt., przeto Litwie pozostaje zaledwie 20-23 lt. Innemi słowy cła pochłaniają 75% wartości, zaś Litwie pozostaje 25%. Ceny trzody rogatej są obecnie b.niskie i większy jej eksport jest niemożliwy. Należy jednak oczekiwać, iż ceny rogacizny po Nowym Roku się podniosą. Ceny gęsi i in.ptactwa również znacznie się obniżyły, a niemieckie cła wwozowe na ptactwo zwiększyło się o 200%, gdyż uprzednio cło za każdą wwiezioną sztukę ptactwa wynosiło 70 fenigów, zaś obecnie 2.10 marek.

Skutkiem tego eksport ptactwa do Niemiec /przynoszący znaczny deficyt/ wybitnie się zmniejszył.

Ponieważ zwyżka cen nie ułatwi eksportu do Niemiec, zaś przy obecnej protekcjonalnej polityce trudno jest spodziewać się zniżenia ceł, przeto należy się spodziewać dalszego zmniejszania się eksportu litewskiego do Niemiec.

Pertraktacje, które się rozpoczną w listopadzie w sprawie rewizji lit.-niemieckiego traktatu handlowego, mają na celu wyjednanie u Niemców pewnych ulg. Jest to jednak kwestja bardzo wątpliwa. To też Litwa winna zwrócić swą uwagę na inne rynki i zagraniczne swe zakupy czynić w tych państwach, do których najwięcej wywozi np.Anglji i in.

Do Francji Litwa najwięcej wywozi świniny, jednak wwóz produktów spożywczych władze ograniczyły przez ustalenie rocznego kontyngentu.

Od Nowego Roku Francja zamierza wprowadzić osobne kontyngenty dla każdego państwa. Jaka część ogólnego kontyngentu francuskiego przypadnie Litwie, trudno jest dziś określić. Ceny na rynkach francuskich są nieco niższe od cen angielskich. Ustalanie kontyngentów jest objawem b.szkodliwym mogącym zredukować stosunki handlowe do handlu zamiennego, czyli uzależnienia eksportu od importu i naodwrót.

Rząd litewski prowadzi z Francją pertraktacje w sprawie rewizji traktatu handlowego, a to w tym sensie, że ,o ile import francuski do Litwy wynosi 20 milj.lt., to i Litwa winna swój eksport do Francji odpowiednio podnieść.

W Anglji pomimo spadku funta oraz wielkiego bezrobocia, zapotrzebowanie produktów spożywczych nietylko nie zmniejsza się, lecz przeciwnie wzrasta. Jednak podaż produktów spożywczych na rynki angielskie jest również duża.

Do Anglji Litwa eksportuje przeważnie bekony i masło. Najpoważniejszymi konkurentami Litwy na rynkach angielskich są Polacy i Duńczycy. Gatunek polskich bekonów jest b.zbliżony do gatunku bekonów lit ewskich, a produkcja polska stale wzrasta.

Zboża Polacy używają jako karm dla świń i trzody i rozszerzając gospodarkę hodowlaną zamierzają założyć szereg nowych rzeźni. W celu ułatwienia eksportu bekonów, Polska zamierza zorganizować w Londynie specjalne towarzystwo.

Danja również zwiększa produkcję bekonów.

Podaż bekonów holenderskich, szwedzkich i kanadyjskich na rynki angielskie - maleje.

Ceny bekonów, masła i produktów spożywczych pomimo obniżenia się wartości waluty angielskiej o 25% - utrzymały się na uprzednim poziomie. Kwestja kontyngentów w Anglji nie jest narazie aktualna.

Cła wwozowe na bekony wynoszą 5%, zaś na masło 10%. Obecnie Litwa posiada 3 rzeźnie: w Kownie, Kłajpedzie i Poniewieżu, które w ciągu tygodnia są w stanie ubić 12000 świń.

W końcu grudnia 1931-go r. zostanie w Taurogach uruchomiona nowa kuźnia, mogąca ubić tygodniowo 4 tys.świń.Uruchomienie tej rzeźni umożliwi wyczerpanie całej podaży świń.

Eksport świń żywych jest b.ograniczony i możliwy jedynie na rynkach niemieckich i sowieckich.

Wobec niskich cen zboża należy oczekiwać dalszego rozwoju hodowli świń, w związku z czem w r.1932-gim Litwa proawdopodobnie będzie zmuszona uruchomić jeszcze 2 rzeźnie, mian.: w Szawlach i Olicie.

E k s p o r t l i t e w s k i a k u r s l i t a.

"Trimitas" Nr.50 z dn.10.XII.1931 r. Streszczenie:

W dzisiejszych czasach handel zagraniczny nasuwa państwom znaczne trudności. Specjalnie trudne jest utrzymanie czynności bilansu handlowego.

W przeciwieństwie do eksportu import nie sprawia żadnych trudności, jednak pomniejsza on zasoby pieniądza w kraju, a raczej zmniejsza pokrycie lita w złocie. Skutkiem tego ujemny bilans handlowy może fatalnie się odbić na kursie lita.W 1931r.bierność lit.bilansu handlowego jest dosyć znaczna, lecz narazie nie stwarza to większe-

go niebezpieczeństwa dla lita.

Trzeba więc jak najbardziej dbać o rozwój eksportu posiadającego nietylko olbrzymie znaczenie dla państwa, lecz także będącego pierwszorzędnym czynnikiem rozwoju produkcji wewnętrznej.

Wygodny i niczem nieskrępowany rynek zbytu jest rękojmią dobrobytu rolników litewskich, a więc i całego narodu, gdyż Litwa jest krajem rolniczym.

Projekt utworzenia "Instytutu Eksportowego".

"Lietuvos Żinios" Nr.9 z dn.13.I.1932 r. Streszczenie:

Dn.12.I.1932 r. w Kownie odbyło się posiedzenie komitetu wykonawczego pierwszej litewskiej konferencji ekonomicznej, w czasie którego radzono w sprawie polityki rolnej. Postanowiono wystosować do rządu memorjał w sprawie lit.polityki rolnej oraz prosić rząd o zwrócenie bacznej uwagi na lit.stosunki eksportowe.

W wyniku obrad komitet postanowił również zwrócić uwagę rządu na konieczność utworzenia w Litwie instytutu do spraw eksportowych, któryby badał rynki zagraniczne oraz uzgadniał i podnosił działalność litewskich przedsiębiorstw eksportowych.

Eksport a inicjatywa prywatna.

"Echo" Nr.6 z dn.6.I.1932 r. Streszczenie:

Departament Ekonomiczny Min.Spraw Zagr. poszukuje nowych rynków zbytu dla eksportu litewskiego. W związku z ogólną depresją perspektywy zdobycia nowych rynków są słabe, a inicjatywa prywatna w tej sprawie wcale się nie przejawia.

W stosunkach handlowych Litwa jest niezaradna i dlatego nie wykorzystała dotąd wszystkich możliwości eksportowych.

W ostatnich latach Południowa Ameryka importuje duże ilości drzewa. W r.1930-tym Argentyna importowała lasu na sumę 930 tys.litów.

O ile Rosja i Finlandja eksportują swe lasy do Południowej Ameryki - mogłaby to samo czynić Litwa.

Departament Ekonomiczny zapewnia, że państwo poprze pieniężnie prywatną inicjatywę eksportową.

Litewsko-sowieckie stosunki handlowe.

"Tautos Ukis" Nr.9 z dn.25.VIII.1930 r. Streszczenie:

Polityka handlowa Sowietów wywołuje coraz większe niezadowolenie. Rosja uprawia dumping i zalewając rynki litewskie swemi towarami, towarów litewskich wcale nie przyjmuje.

Załączona tabela ilustruje lit.-sowieckie stosunki handlowe w okresie 1925-go - 1930-go r.:

Lata	1925	1926	1927
Eksport	6446,1 /2,66/	2119,4 /0,84/	1126,1 /0,34/
Import	4113,8 /1,63/	3244,6 /1,36/	6452,3 /2-43/
Saldo	+2332,3	-1125,2	-5336,2

	1928	1929	1930 /I-VI/
Eksport	3655,8 /1,42	1271,7 /0,39/	1530,1 /0,97/
Import	6452,3 /2,43/	9114,1 /3,18/	6434,7 /4,39/
Saldo	-2796,5	-7842,4	-4904,6

Powyższe tabele dowodzą, że obrót handlowy pomiędzy Sowietami a Litwą jest stosunkowo b.mały. Handel z Sowietami stanowi zaledwie 1 - 2,5% całego litewskiego handlu zagranicznego.

Jednakże import sowiecki stale się zwiększa, co specjalnie uwidoczniło się w r.1929-tym.

W r.1925-tym Litwa eksportowała prawie wyłącznie skóry na podeszwy, natomiast Sowiety importowały na Litwę trzodę rogatą, świnie, naftę, smary, benzynę i in. W r.1926-tym eksport skóry lit. do Rosji znacznie się zmniejszył, zaś Rosja sprzedawała w Litwie cukier, sól, naftę, bawełnę i inne towary. W r.1927-mym eksport lit.do Sowietów całkiem zmalał i ograniczył się do wywozu koniczyny oraz wyrobów żelaznych. Natomiast import sowiecki przewyższył w tym roku eksport lit.prawie sześciokrotnie i znacznie się urozmaicił, gdyż Litwa zakupywała żyto, cukier, kalosze i wiele innych rzeczy. W 1928 r.Litwa wywiozła do Sowietów 129 koni, skórę i wyroby żelazne. Rosja natomiast importowała cukier /2 milj.lt./, cement, bawełnę, tkaniny, wyroby kauczukowe i in. W 1929 r. stosunek eksportu do importu ułożył się jak 1 do 9-ciu. Jest to chyba rekordowa pasywa.

Z powyższego widać, że eksport litewski do Sowietów jest b.nikły i niestały, natomiast Rosja posiada w Litwie stały i wciąż zwiększający się rynek zbytu dla cukru, soli, tytoniu, nafty, smarów, benzyny, wyrobów gumowych i kauczukowych, tkanin i przędz bawełnianych, chemikalij, cementu i in.towarów.

Najważniejszem jednak jest to, że import sowiecki stale wzrasta i przewyższa kilkakrotnie stale zmniejszający się eksport litewski. Przyczyna tego tkwi w zmonopolizowaniu przez Sowiety handlu zagranicznego. Gdy Rosja posiada w Litwie zupełną swobodę zbytu, Litwa zmuszona jest wyczekiwać obstalunku Torgpredu..

Mając wielki wybór Rosja zakupuje potrzebne sobie towary coraz to na innych rynkach. Jedynie w stosunkach handlowych z Anglją i Ameryką Rosja przytrzymuje się pewnego ustalonego importu, gdyż pewnych towarów, jak kauczuku i surowca bawełny nie jest w stanie dostarczyć żadne inne państwo.

Ponieważ wszystko to, co Rosja zakupuje w Litwie może ona z powodzeniem otrzymać na innych rynkach, więc pewnego dnia może ona wogóle przestać kupować w Litwie.

W dziedzinie jednak eksportu Sowiety podobnie jak i inne państwa zmuszone są pokonywać konkurencję i zawierać traktaty handlowe dla zdobycia rynków zbytu. Najwygodniej jest zawierać z Rosją kontyngentowe układy. Układ taki posiada z Rosją Łotwa. Według posiadanych informacyj Sowiety wywiązują się skrupulatnie ze swych zobowiązań i rocznie zakupują w Łotwie różnych towarów za 40 milj. łatów.

Już w 1926 r. delegacja litewska pertraktowała z Sowietami w sprawie zawarcia kontyngentowego traktatu handlowego. Porozumiano się w ten sposób, że Rosja miała w ciągu 3 lat zakupywać rocznie w Litwie różnych towarów za 20 milj.lt., zaś Litwa zobowiązała się do udzielenia: a/10% zniżki taryfy kolejowej dla sowieckiej nafty i soli przewożonej z Abel do innych stacyj lit. i b/30% zniżki taryfy celnej dla sowieckiego tytoniu bekonów i soli morskiej.

Jednakże po przewrocie grudniowym prof.Voldemaras zerwał pertraktacje z Sowietami, skutkiem czego eksport litewski do Rosji zamiast 20 milj.lt. wynosi obecnie 1 - 1,5 milj.lt.

W r.1928-mym Litwa zawarła z Rosją zwykły traktat handlowy, oparty na zasadzie największego uprzywilejowania.

Treść traktatu jest nast.: obie strony zobowiązują się do wzajemnego stosowania zasad największego uprzywilejowania z wyjątkiem tych przywilejów, których Rosja udzieliła Finlandji, Estonji i Łotwie, zaś Litwa - Łotwie i Estonji. Pozatem zasada największego uprzywilejowania nie obowiązuje w pasie granicznym o szerokości 15 km., oraz nie wchodzą w rachubę przywileje udzielane przez Rosję kontynentalnym Państwom Azjatyckim. Każdej ze stron, pragnącej zerwać umowę przysługuje prawo 6-ciomiesięcznego wymówienia. Zrozumiałem jest, iż powyższy traktat nie przyniósł Litwie żadnej korzyści, gdyż zasady największego uprzywilejowania mogą mieć znaczenie jedynie przy wolnym handlu zagranicznym. Charakterystycznym zresztą jest fakt, że w pierwszym roku po zawarciu traktatu, eksport litewski do Rosji trzykrotnie się zmniejszył, zaś import sowiecki wzrósł o 30%. Co się tyczy dumpingu sowieckiego, to Litwa wcale się go nie obawia, gdyż towary sowieckie wwożone na Litwę, jak cukier, sól, nafta, wyroby gumowe i cement nie są w Litwie wyrabiane.

O informowaniu handlu zagranicznego.

"Tautos Ukis" Nr.10, referat inż.Br.Garšvo. Streszczenie:

Należy utworzyć instytucję, w której koncentrowałyby się zapytania pragnących zasięgnąć informacyj i komunikaty informatorów. Taka instytucja informacyjna winna:

1/Posiadać stały kontakt z ośrodkami gospodarczemi, notować ich zapytania oraz życzenia i uwzględniać je w systemie swej pracy;

2/Opiekować się przebywającymi zagranicą informatorami, kierować ich pracą oraz rozstrzygać pytania, które nie mogą być rozstrzygnięte przez informatorów;

3/Opracowywać w formie bardziej dostępnej i podawać do wiadomości publicznej odpowiedzi udzielane przez informatorów.

Bilans lit.handlu zagranicznego w listopadzie 1931 r.

"Lietuvos Aidas" Nr.284 z dn.14.XII.1931 r. Streszczenie:

Eksport litewski wyniósł w listopadzie 20,7 milj.lt., zaś import 20,2 milj.lt., a więc aktywa bilansu wynoszą 0,5 milj.lt.

W wyniku obniżenia się cen, eksport listopadowy w porównaniu z październikiem zmniejszył się o 3,1 milj.lt.

Załączona tabela ilustruje różnicę pomiędzy eksportem w listopadzie a październikiem 1931 r.

Nazwa Artykułu.	Eksport. Listopad 1931 r.	Październik 1931 r.	Listopad 1930 r.
Masło	364 tonn	951 tonn	394 tonn
Jaja	149 "	340 "	203 "
Konie	129 szt.	283 szt.	535 szt.
Gesi	116932 "	131058 "	128190 "
Fanera	362 tonn	452 tonn	216 tonn
Bekony	2256 "	1606 "	742 "
Żywe świnie	8691 szt.	8423 "	18761 "
Świeże mięso	892 tonn	791 tonn	484 "
Groch	114 "	1 "	124 "
Siemię lniane	3433 "	600 "	5611 "
Deski	2264 "	2066 "	2270 "

Różnica wartości pieniężnej eksportu w ciągu 11-tu miesięcy 1930-go a 31-go roku jest następująca:

Nazwa artykułu.	W ciągu 11 mies. 1931 r.	W ciągu 11-tu mies.1930 r.
Bekony	45.976 tys.lt.	12.873 tys.lt.
Masło	45.934 " "	44.951 " "
Ser	3.286 " "	2.908 " "
Nasienie koniczyny	3.223 " "	2.651 " "
Nawozy	2.725 " "	1.918 " "
Skóra na podeszwy	2.132 " "	204 " "
Świnie	17.601 " "	34.395 " "
Inna trzoda	11.229 " "	21.960 " "
Siemię lniane	4.799 " "	11.459 " "
Lasy	10.794 " "	22.624 " "
Celuloza	19.591 " "	29.546 " "
Len	8.436 " "	18.767 " "
Wyroby żelazne	204 " "	1.079 " "

Import listopadowy w porównaniu z październikiem zmniejszył się o 3,0 milj.lt.

Import.

Nazwa artykułu	Listopad 1931 r.	Październik 1931 r.	Listopad 1930 r.
Cukier	382 tonn	2.472 tonn	1.556 tonn
Nawozy	10 "	2.570 "	529 "
Żelazo	3.094 "	4.234 "	2.912 "
Cement	2.179	3.525 "	2.881 "
Blacha	393 "	1.145 "	85 "
Wyroby żelazne i stalowe	196	449 "	728 "
Śledzie	1.398 "	1.155 "	1.518 "
Węgiel kamienny	29.613 "	19.564 "	25.358 "
Wyroby gumowe	123 "	79 "	9 "
Papier i wyr.papierowe	462 "	389 "	292 "
nafta i jej dystylaty	4.469 "	3.707 "	3.943 "

Różnica wartości pieniężnej importu w ciągu 11 mies.1931-go a 1930-go, jest następująca:

Nazwa artykułu	w ciągu 11 mies. 1931 r.	w ciągu 11 mies. 1930 r.
Węgiel kamienny	11.818 tys.lt.	10.616 tys.lt.
Cement	6.631 " "	5.441 " "
Obuwie	2.081 " "	1.292 " "
blacha	4.606 " "	4.274 " "
Wyroby żel.	3.062 " "	2.412 " "
Maszyny rolnicze	3.838 " "	3.353 " "
Różne maszyny	11.320 " "	7.451 " "
Instrumenty	6.341 " "	5.325 " "
Cukier	9.543 " "	13.218 " "
Śledzie	5.783 " "	8.225 " "
trzoda i tłuszcze roślinne	2.459 " "	6.649 " "
Nawozy	9.728 " "	14.414 " "
Przędze i nici	11.730 " "	14.121 " "
tkaniny i ubrania	43 milj.lt.	47 milj.lt.
Wyroby gumowe	5.931 tys.lt.	7.078 tys.lt.

Organ ludowców o lit.-sowieckich stosunkach handlowych.

"Lietuvos Žinios" Nr.10 z dn.14.I.1932 r. Streszczenie:

Kryzys ekonomiczny zmusza państwa do oparcia wzajemnych stosunków handlowych na zasadzie handlu zamiennego. Jest to naturalnie objaw chwilowy, jednak w chwili obecnej nic lepszego zastosować nie można.

Ostatnio, jak się okazuje, T-wo "Maistas" zawarło z sowieckim Torgpredem układ o eksporcie słoniny. Jest to jednak zbyt mało, by móc zapomnieć o litewsko-sowieckim bilansie handlowym, który w r.1930-tym ułożył się w stosunku 1 do 20-tu milj.lt. na niekorzyść Litwy.

Litwa jest obecnie eksploatowana przez Sowiety. By temu zapobiec, Litwa winna oprzeć swe stosunki z Sowietami na zasadzie handlu zamiennego i przedsięwziąć energiczne kroki w kierunku zdobycia nowych rynków zbytu.

Bilans lit.handlu zagranicznego /wrzesień- październik 1931 r./

"Lietuvos Aidas" Nr.263. Streszczenie:

Eksport litewski w ciągu października 1931 r. wyniósł 23,9 milj.lt., zaś import - 23,2 milj.lt.

Aktywa więc wynosi 0,7 milj.lt. W porównaniu z wrześniem, eksport październikowy wzrósł o 0,1 milj.lt. Specjalnie wzrósł eksport świń, który we wrześniu wyniósł 5.320 sztuk, zaś w październiku - 8.423 sztuk.

68,7% eksportu świń przypadło na Rosję Sowiecką.

Eksport gęsi przedstawia się lepiej niż w r.ub.

Eksport bekonów i wędzonego mięsa, który we wrześniu 1931 r. wyniósł 700 tonn, w październiku dosięgnął 1,611 tonn. W porównaniu z r.1930, eksport bekonów w 1931 r. zwiększył się dwukrotnie.

Eksport futer i skór we wrześniu wyniósł 31 tonn, zaś w październiku - 75 tonn.

Eksport siemienia lnianego we wrześniu wyniósł 70 tonn, zaś w październiku 600 tonn. Eksport nasion koniczyny we wrześniu wyniósł 126 tonn, zaś w październiku 223 tonny. Eksport lnu i pakuł we wrześniu wyniósł 301 tonn, zaś w październiku 451 tonn. Eksport skóry na podeszwy wrzesień - 21 tonn; październik - 59 tonn.

Zmniejszył się eksport koni, który we wrześniu wynosił 448 sztuk, zaś w październiku - 283 szt.

Eksport trzody wyniósł we wrześniu 1673 szt., w październiku - 987 szt.

Eksport masła - wrzesień 1136 tonn; październik - 951 tonn.

Eksport jaj - wrzesień 6.682 szt., październik - 6286 szt.

Zmniejszenie się eksportu jaj i masła jest zjawiskiem sezonowem, ogólnie zaś biorąc eksport tych artykułów jest całkiem zadawalniający.

Eksport celulozy we wrześniu wyniósł 4.009 tonn, w październiku - 2.064 tonny.

Eksport nawozów - wrzesień 1 tonna, październik - 926 tonn.

W porównaniu ze wrześniem import październikowy zmniejszył się o 2,9 milj.lt.

W tej liczbie znacznie zmniejszył się import:

cukru	- wrzesień	2.538	tonn,	październik	2.472	tonn
Nawozów	"	11.520	"	"	2.750	"
Węgla kam.	"	34.202	"	"	19.563	"
Cementu	"	8.903	"	"	3.525	"
skóry wypr.i futer	"	14	"	"	7	"
tkanin bawełn.	"	200	"	"	143	"
papieru i jego wyr.	"	485	"	"	389	"
różnych maszyn	"	669	"	"	567	"

Zwiększył się import następujących artykułów:

Śledzi	- wrzesień	1.085	tonn,	październik	1.143	tonn
tłuszczów	"	135	"	"	229	"
żelaza	"	2.441	"	"	4.235	"
skóry niewypr.i futer	"	178	"	"	195	"
blacha	"	1.200	"	"	1.416	"
Wyr.żelazne i stalowe	"	322	"	"	449	"

Resumé handlu zagranicznego Litwy według państw w październiku i za okres 10-ciu mies.1931 r. w porównaniu z 1930 r.

EKSPORT w tys.tonn.

Kraje:	Październik 1931 r.	I - X 1931 r.	%	I - X 1930 r.	%
Belgja	289,0	14.421,6		4.566,8	
Czechosłowacja	0,4	10,8		62,0	
Danja	667,3	4.491,2		3.988,3	
W.Brytanja	3.038,7	51.805,4		47.346,0	
Estonja	1,3	249,1		1.980,0	
Włochy	50,5	975,5		666,2	
Łotwa	786,2	35.195,6		33.392,4	
Holandja	2.395,1	10.615,5		4.799,6	
Francja	73,7	3.914,5		6.584,9	

Kraje	Październik 1931 r.	I - X 1931 r.	%	I - X 1930 r.	%
ZSRR	131,2	12.440,5		1.466,2	
Finlandja	0,2	17,0		0,0	
Szwecja	140,9	3.793,9		10.090,1	
Szwajcarja	12,0	276,4		213,9	
U.S.A.	1,6	2.446,5		3.783,9	
Niemcy	13.590,4	165.046,3		347.667,6	
Gdańsk i Polska	56,9	326,2		3.062,0	
Inne kraje	2.395,3	13.075,8		16.545,0	
Ogółem	23.630,7	319.101,8		486.214,9	

I M P O R T ./w tys.tonn/.

Kraje	Październik 1931 r.	I - X 1931 r.	I - X 1930 r.
Belgja	3.022,3	38.041,5	23.142,9
Czechosłowacja	493,7	8.395,0	7.331,0
Danja	801,8	16.391,6	12.496,4
W.Brytanja	2.301,7	18.396,1	33.625,0
Estonja	2.585,9	8.151,5	1.938,3
Włochy	83,0	1.271,0	1.160,1
Łotwa	1.613,8	38.726,8	19.716,6
Holandja	115,8	32.763,1	47.898,4
Francja	853,9	12.037,6	5.248,8
ZSRR	4.169,0	40.830,5	25.713,1
Finlandja	2.967,3	12.251,1	4.664,8
Szwecja	1.311,8	22.344,8	55.345,9
Szwajcarja	23,2	204,6	177,7
U.S.A.	1.230,4	18.813,8	26.453,7
Niemcy	16.668,6	216.364,9	198.185,0
Gdańsk i Polska	13.593,0	118.765,9	103.109,9
Inne kraje	3.369,5	20.748,7	21.015,8
Ogółem:	55.204,7	624.498,5	587.223,4

W a r t o ś ć w t y s . l t .

Eksport.

Kraje	Październik 1931 r.	I - X 1931 r.	%	I - X 1930 r.	%
Belgja	1.029,8	10.007,0	4,30	3.888,6	1,47
Czechosłowacja	2,9	151,4	0,07	300,2	0,30
Danja	345,4	2.630,6	1,13	3.664,9	1,32
W.Brytanja	6.466,6	73,243,0	31,49	52.386,5	17,54
Estonja	3,7	175,9	0,08	314,9	0,08
Włochy	48,3	610,6	0,26	411,5	0,00
Łotwa	578,7	14.229,6	6,12	19.477,3	9,77
Holandja	725,5	3.989,3	1,72	5.657,5	2.91
Francja	155,1	2.024,8	0,87	1.949,3	1,17
ZSRR.	2.301,0	6.891,3	2,96	2.330,9	0,39
Finlandja	1,5	4,4	0,00	2,2	0,00
Szwecja	219,1	1.478,6	0,64	3.679,3	0,75
Szwajcarja	22,8	381,4	0,16	467,8	0,40
U.S.A.	7,9	1.678,8	0,72	2.474,9	1,36
Niemcy	10.742,7	108.152,3	46,50	165.424,6	58,63
Gdańsk i Polska	71,4	302,7	0,13	81,2	0,02
Inne kraje	1.138,2	6.633,6	2,85	9.739,8	3,89
Ogółem	23.860,6	232.585,3	100,00	272.251,4	100,00
%	100,00	100,00			

Import.

Kraje	Październik 1931 r.	I - X 1931 r.	%	I - X 1930 r.	%
Belgja	714,4	6.981,2	2,89	6.227,9	2,39
Czechosłowacja	1.432,5	17.619,3	7,28	14.862,0	5,71
Danja	169,5	3.325,4	1,37	4.216,4	1,62
W.Brytanja	1.992,1	16.923,7	7,00	20.341,7	7,81
Estonja	397,6	2.867,5	1,19	2.998,9	1,15

Kraje	Październik 1931 r.	I - X 1931 r.	% 1931 r.	I - X 1930 r.	% 1930 r.
Włochy	649,4	5.826,2	2,41	5.231,7	2,01
Łotwa	1.298,6	9.992,0	4,13	11.312,6	4,35
Holandja	184,1	6.897,3	2,85	9.404,9	3,61
Francja	771,5	7.408,3	3,06	7.432,1	2,86
ZSRR.	1.271,6	14.862,6	6,14	11.221,9	4,31
Finlandja	200,1	1.180,3	0,49	1.511,8	0,58
Szwecja	338,7	4.816,0	1,99	6.632,1	2,55
Szwajcarja	179,0	2.872,7	1,19	3.100,6	1,19
U.S.A.	510,4	9.054,5	3,74	13.183,1	5,06
Niemcy	11.204,5	114.445,4	47,30	125.927,0	48,37
Gdańsk i Polska	787,6	8.165,1	3,38	8.243,6	3,17
Inne kraje	1.073,6	8.690,3	3,59	8.492,0	3,26
Ogółem:	23.175,2	241.927,8	100,00	260.340,3	100,00
%	100,00	100,00		100,00	

Wzrost tranzytu przez Litwę.

"Auszra" Nr.39. Streszczenie:

W ciągu 9-ciu mies. w 1930-go r. tranzytem przez Litwę przewieziono 330.108,6 tonn, zaś w tymże okresie 1931-go r. tranzyt zwiększył się do 421,855,4 tonn.

Zwiększenie się tranzytu Litwa zawdzięcza Sowietom, które eksport swych towarów kierowały przez Litwę.

Tranzyt towarów z Litwy kolejami i drogami wodnemi w październiku 1931 r. /ton.mtr./

"Statistikos Biuletenis" Nr.12 z 1931 r.

	Zwierzęta żywe.	Produkty Spoż.	Surowce i półfabrykaty	Produkty fabr.	Złoto i srebro	Ogółem 1931	Ogółem 1930 r.
Z Łotwy	0,0	24,6	-	39,2	-	63,8	6.716,3
Do Łotwy	-	0,3	19,2	911,4	-	930,9	1.393,2
Z Rosji	-	4.561,2	21.810,3	154,1	8,0	26.533,6	21.364,1
Do Rosji	108,0	1,0	280,3	5.221,6	-	5.610,8	9.879,5
Z Niemiec	108,0	1,3	300,5	6.136,3	-	6.546,1	14.035,2
Do Niemiec	-	4.585,8	21.810,4	193,3	8,0	26.597,5	32.521,9
Ogółem z 1931	108,0	4.587,1	22.110,9	6.329,6	-	33.143,6	-
Ogółem z 1930 r.	1.774,1	13.067,9	22.793,9	8.694,8	-	-	46.330,7

Dochody budżetowe w okresie pierwszych 10-ciu mies. 1931 r. w porównaniu z 1930 r. w tys. lt.

"Stat.Biul." Nr.12 z 1931 r.

Określenie dochodów.	Dochody roczne faktyczne w 31	Przewidziane przez budżet 1931 r.	Dochody w styczniu-październiku 1931 r.	%	1930 r.
Dochody zwyczajne					
Podatki bezpośrednie					
ziemski	19.561,9	18.300,0	14.373,9	78,5	13.674,2
Od mienia ruch. w miastach	6.126,9	5.400,0	5.144,0	95,3	4.281,3

Określenie dochodów.	Dochody roczne faktyczne w 1931 r.	Przewidz. przez budżet 1931 r.	Dochody w styczniu-październiku 1931 r.	%	1930 r.
Od patentów	2.752,4	2.650,0	1.125,3	42,5	986,3
od zysków z handlu i przemysłu	8.365,0	7.550,0	7.464,4	98,9	7.029,0
od dochodów brutto od przedsiębiorstw przemysł.i handl.	63,8	-	1,1	-	63,4
og.od zaw.osob.	478,3	476,1	447,6	94,0	403,7
od mienia ubezp.	578,1	600,0	539,9	90,0	426,9
od zysków z kapitałów	377,4	290,1	368,5	127,0	372,0
od turbin	57,3	50,0	31,2	62,4	41,9
od kotłów parowych	45,2	48,0	45,7	95,2	38,1
od przyznania	579,6	2.300,0	2.502,3	108,8	2.122,0
spadkowy	650,4	500,0	429,9	86,0	501,5
8% od sprzed.lasów	196,3	150,0	130,8	87,0	162,1
Ogółem	41.831,9	38.314,2	32.604,6	85,1	30.102,4
Podatki pośrednie					
akcyz.od alkoholów	750,4	704,3	593,6	84,3	508,7
" "piwa i miodu	2.608,3	2.319,5	2.750,1	118,6	2.056,4
" " wina	85,2	80,0	71,1	88,9	59,7
" "tytoniu	12.975,3	13.229,4	11.721,0	88,9	10.491,8
" " tutek	127,3	101,8	108,3	106,4	105,6
" " zapałek	578,0	2.002,0	1.954,0	97,6	576,0
" " herbaty	363,9	302,2	271,3	89,8	288,6
" " drożdży	228,7	200,4	164,9	82,8	187,9
" "przeds.fabr. od octu,politury,perfum i prep.galen.	2,2	1,8	1,4	77,8	1,0
cła	74.671,0	68.000,0	64.447,1	94,8	62.154,6
Ogółem	92.390,3	86.941,4	82.082,8	94,4	76.430,3
Opłaty.					
od stempli sądiin.	10.730,2	10.410	8.951,8	86,0	8.866,0
drogowe	630,3	806,0	491,1	60,9	584,6
z portów i dróg wodn.	881,2	893,2	553,1	61,9	625,0
opłaty różne	6.232,2	6.103,0	4.580,1	75,0	5.119,8
opł.naukowe	1.709,3	1.832,7	1.520,3	83,0	1.450,2
od zakł.artyst.	432,8	653,8	366,2	56,0	330,6
Ogółem	20.616,0	20.698,7	16.462,6	79,5	16.976,2
Dochody monopolowe					
Prod.z mon.alk.	42.234,5	41.500,0	35.113,3	84,6	34.593,6
prod.z mon.kart do gry	146,5	150,0	123,3	82,2	109,0
Ogółem	42.381,0	41.650,0	35.236,6	84,6	34.702,6
Państw.zakł.inwest.					
doch.z poczt	8.789,2	9.426,0	6.787,7	72,0	6.450,0
" z telegrafu	1.086,9	1.130,0	796,7	70,5	862,6
" z telefonów	6.597,5	6.461,0	5.150,0	79,7	4.613,5
" z kolei	41.493,6	42.975,4	33.789,9	78,6	32.189,7
" z przedsiębiorstw przem.i handl.i in.	2.436,9	2.611,2	1.802,7	69,0	1.479,9
Ogółem	60.404,1	62.603,6	48.327,0	77,2	45.595,7
Dochody z maj.i kapit.państw.					
doch. z lasów	25.732,2	27.080,0	16.703,3	61,7	19.846,5
" z mienia ruch. i nieruch.	4.129,6	3.301,2	2.834,0	85,8	3.106,1
doch.z papierów wart.	2.374,2	2.495,8	3.335,2	133,6	2.374,2
Odsetki	898,3	1.764,6	588,2	33,3	489,7
Ogółem	33.134,3	34.641,6	23.460,7	67,7	25.816,5

Określenie dochodów.	Dochody roczne faktyczne w 1931 r.	Przewidz. przez budżet 1931 r.	Dochody w styczniu-październiku 1931 r.	%	1930 r.
Doch. z rozrachunków ze Skarbem.					
doch. z druków państw.	540,8	530,9	511,2	96,3	459,8
grzywny	4.017,7	3.252,5	3.245,3	99,8	3.244,2
Produkty niewym.	803,3	759,6	782,9	103,1	664,3
Ogółem	5.361,8	4.543,0	4.539,4	99,9	4.368,3
Ogółem dochody zwyczajne	301.997,3	299.526,3	246.417,6	82,3	238.565,8
Dochody nadzwyczajne					
nadwyżka z doch. lat ubiegłych	34.502,0	25.000,0	-	-	13.385,7
Doch. z reformy rolnej	3.366,2	3.280,0	1.976,2	60,3	1.833,5
Inne dochody	7.828,6	-	-	-	7.828,6
Ogółem dochodów nadzw.	45.696,8	28.280,0	1.976,2	7,0	23.047,8
Ogółem dochody nazdw. i zwyczajne	347.694,1	327.806,3	248.393,8	75,8	261.613,6
Ponadto sumy nierozdzielone w końcu miesiąca	649,4	-	6.567,1	-	2.969,2
Ogółem dochody Państwa	348.343,5	327.806,3	254.960,9 x	77,8	264.582,8

x/ Pozatem fundusz rezerw skarbowych 61.146,8 milj.lt.

W y d a t k i b u d ż e t o w e w o k r e s i e 1 0 - c i u m i e s .1 9 3 1 r . w p o r ó w n a n i u z 1 9 3 0 r ./w tys.lt/.

"Statistikos Biuletenis" Nr.12 z 1931 r.

Ministerstwa i instytucje	Wydatki roczne faktyczne w 1930 r.	Przewidz. przez budżet 1931 r.	Wydatki w okr.10-ciu mies. 1931 r.	% z ogólnej sumy kredytów.	1930 r.
Prezydent Republiki	300,3	291,4	228,0	78,2	229,1
Sejm	218,7	300,0	184,2	61,4	170,1
Gabinet Ministrów	3.994,2	3.768,5	3.437,1	91,2	3,422,7
Rada Państwa	281,2	391,1	224,9	57,5	229,8
Urząd Gubernatora kłajpedzkiego	337,0	364,8	273,4	74,9	259,1
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	26.244,8	28.840,7	22.135,9	75,4	20.296,9
Ministerstwo Finansów	58.767,9	47.648,4	35.855,2	74,9	46.390,6
Ministerstwo Rolnictwa	41.596,6	48.190,6	37.637,0	77,9	30.683,4
M-stwo Oświaty	43.333,0	47.450,5	37.585,7	76,4	34.246,0
M-stwo Sprawiedliwości	11.248,2	11.014,6	8.719,6	77,8	9.133,2
M-stwo Komunikacji	71.362,7	75.156,6	56.124,8	72,6	55.105,6
M-stwo Spr.Zagr.	5.739,4	6.192,9	5.503,8	85,9	4.776,4
M-stwo Obrony Kraju	55.918,0	56.813,0	43.364,3	76,3	43.293,3
Kontrola Państwa	1.284,7	1.383,2	1.043,5	75,4	1.027,9
Ogółem wydatków Państwa	320.626,7	327.806,3	252.317,4	75,8	249.264,1

S t a n B a n k u L i t e w s k i e g o.:

"Lietuvos Aidas" Nr.8 z .1932 r. Streszczenie:

W dn.8.I.1932 r. zasób złota w Banku Litewskim wynosił 50,13 milj.lt., zasób waluty obcej - 32,54 milj.lt.
Suma banknotów w obiegu - 104,78 milj.lt.
Z tego wynika, że pokrycie banknotów w złocie dosięga 47,8%, taś w złocie i walucie - 78,9%

O b i e g m o n e t w L i t w i e ./Porównawcze cyfry niektórych miesięcy r.1929,1930 i 1931/.

"Statistikos Biuletenis" Nr.12 z 1931 r.

Miesiące.	Banknoty	Monety srebrne.	B i l o n.	Ogółem.
	1 9 2 9 r.			
Styczeń	83.642,1	9.094,3	2.442,3	95.178,7
Czerwiec	83.737,5	9.101,9	2.484,8	95.324,2
Listopad	97.207,8	9.731,5	2.630,3	109.569,6
	1 9 3 0 r.			
Styczeń	96.443,3	9.470,9	2.624,4	108.538,6
Czerwiec	97.377,7	9.171,3	2.661,3	109.210,3
Listopad	116.111,5	10.607,3	2.874,8	129.593,6
	1 9 3 1 r.			
Styczeń	110.219,4	10.506,9	2.892,5	123.618,8
Czerwiec	110.640,3	10.619,9	2.911,4	124.171,6
Listopad	113.354,7	11.033,5	3.004,6	127.392,8

D e w i z y n a g i e ł d z i e k o w i e ń s k i e j ./Porównawcze cyfry z kilku mies.1930 i 1931 r./

Miesiące	Wartość wszystkich dewiz w tys.lt.	D e w i z y . Dolary am. /wartość w tysiącach lt./	funty szt.	marki niem.	Inne.
Kwiecień 30 r.	13.994,2	795,5	2.987,6	10.165,2	45,9
Maj 1930 r.	6.690,9	930,4	1.888,4	3.827,1	45,0
Listopad 30 r.	9.783,8	2.511,6	3.451,5	3.733,2	87,5
Maj 1931 r.	14.649,7	4.948,0	3.659,8	5.823,7	218,2
Paźdz.1931	6.038,7	3.592,6	165,8	360,2	1.920,1
Listopad 1931	4.783,6	3.803,7	134,9	230,4	614,6

P r o d u k c j a w y r o b ó w m o n o p o l u w ó d c z a n e g o w l i s t o p a d z i e i z a o k r e s 11 - t u m i e s .1931 w p o r ó w n. z l a t a m i p o p r z e d n.

Lata	w listopadzie. Produkcja w tysiącach litrów 40°	95°	Sprzedano w litach.	w Okresie 11-tu miesięcy Produkcja w tysiącach litrów 45°	95°	Sprzedane w litach
1931 r.do 1.XI	401,8	24,3	3164678	4616,1	223,0	37382190
1930 "	451,4	25,0	3109311	4643,7	219,9	27006982
1929 "	548,6	17,6	3377838	4661,0	203,4	36781659

O b l i c z e n i a r o z m i a r ó w h a n d l u l i t e w s k i e - g o.

"Lietuvos Aidas" Nr.6 z 1932 r. Streszczenie:

Dn.8 grudnia 1931 r. w Kownie, w gmachu Zw.Strzeleckiego prof.Šimkus omówił kwestje dotyczące konjunktury handlowej.

Według obliczeń prof.Šimkusa w r.1930-tym Litwa wyprodukowała zboża za 454.580.000 lt., trzody i ptactwa za 350.000.000 lt. mleka krajowego, jaj i wełny za 168.500.000 lt. lasów i ryb za 41. milj. lt.

A więc roczna produkcja litewskiej gospodarki rolnej wyniosła mniejwięcej 1.003.000.000 lt.

W porównaniu więc z r.1925-tym wartość produkcji zmalała o 600.000.000 lt. Z uwzględnieniem ilości mieszkańców na jedną osobę wypada 500 lt. Jest to produkcja b.niska, gdyż np.w Niemczech obrachowuje się ona na jedną osobę w sumie 3.500 lt.

Produkcja przemysłowa w Litwie stanowi 20% produkcji rolnej i wynosi rocznie mniejwięcej 253.688.000 lt. A więc na każdego mieszkańca miasta przypada z produkcji przemysłowej 940 lt.Część wyprodukowanych artykułów staje się objektem handlu. Roczna wartość produktów stanowiących objekt handlu wynosi mniejwięcej 1.141.103.000 lt.

W rękach kupców, płacących podatki państwowe i pobierających odsetki za pośrednictwo, po pierwszym obrocie drożeją o 50% Ponieważ zaś towary zazwyczaj kilkakrotnie przechodzą z rąk do rąk, przeto cena ich często się podwaja.

"L i e t u v o s Ž i n i o s" o b a n k r u c t w a c h.

"Lietuvos Žinios" Nr.11 z 1932 r. Streszczenie:

Dn.14-go stycznia w kowieńskiej Izbie Handlowo,Przemysłowej odbyło się kolejne posiedzenie kupców i przemysłowców w sprawie walki ze złośliwemi bankructwami.

Obecnie w Litwie istnieje prawo, na mocy którego niewypłacalność dłużnika można ogłosić dopiero z chwilą osiągnięcia sumy dłużnej wys.7.500 lt. Zebrani kupcy domagali się zmniejszenia tej sumy do 2.500 lt., oraz ustalenia, iż o ile dłużnik nie wykupi w terminie weksla,w takim razie wierzyciel ma prawo przyśpieszenia terminu płatności innych weksli, których termin jeszcze nie upłynął.

Drobni kupcy stanowczo sprzeciwili się temu projektowi.

"Lietuvos Žinios" Nr.9 z 13.I.1932 r.Streszczenie:

Dn.12.I r.b. w Kownie odbyła się pod prezydencją Volfa narada kupców i przemysłowców litewskich w sprawie walki ze złośliwemi bankructwami.

Stwierdzono, że ogromna ilość kupców i przemysłowców, niechcąc płacić weksli, chowaja swe towary i uniemożliwiaja w ten sposób wszelką egzekutywę.

W wyniku konferencji postanowiono zwrócić się do Izby Handlowo-Przemysłowej z wnioskiem zwołania walnego zebrania Izby w tej sprawie, oraz zwrócenia się do rządu z prośbą obostrzenia przepisów niedawno wydanej ustawy o zwalczaniu bankructw złośliwych.

S p r a w a s k u p u t r z o d y c h l e w n e j.

"Lietuvos Aidas" Nr.276 z 1931 r. Streszczenie:

Sfery miarodajne wyjaśniają, że rząd bez względu na znaczne straty postanowił nadal utrzymać w kraju ceny świń. Za sprzedawane do Niemiec świnie wyręcza się obecnie po 20 lt. za centnar żywej wagi, zaś za eksportowane do Anglji bekony po 36-40 lt. za centnar. Natomiast wieśniacy lit.otrzymują po 70 lt. za centnar żywej wagi, czyli do każdego centnara skarb dopłaca po 35 lt.

A więc na kupnie żywej świni o 90-ciu kilo, skarb traci 45-60 lt.

Zmniejszenie się ilości kupowanych świń jest objawem chwilowym.

Obecnie Niemcy przyjmują tygodniowo zaledwie 2000 świń, rynek francuski był do Nowego Roku zamknięty dla Litwy z racji wyczerpania się tegorocznego kontyngentu, zaś Rosja z racji mrozów zawiesiła skup świń.

Pozostał więc jedynie niczem nieograniczony angielski rynek zbytu, przyjmujący jednak wyłącznie bekony. W tem właśnie tkwi cała trudność, gdyż trzy istniejące obecnie rzeźnie litewskie przy najbardziej wytężonej pracy są w stanie przyjąć i przetworzyć na bekony maksimum 14000 świń.

Podaż natomiast świń w ostatnim tygodniu listopada wyniosła zgórą 17.500 świń. Okoliczność ta zmusiła T-wo "Maistas" do skupywania wyłącznie świń, poczynając od 95-ciu kilo, gdyż świnie te mogłyby rychło stać się nieprzydatnemi do produkcji bekonów.

W Taurogach powstaje nowa rzeźnia, która będzie w stanie tygodniowo przyjąć 4000 świń. Dzięki temu, tygodniowy skup świń będzie można podnieść do 17-18 tys.szt.

Gdyby jednak i wówczas podaż świń przewyższała możliwości pracy rzeźni krajowych, w takim razie wypadnie zwrócić się do rzeźni ryskiej lub królewieckiej.

Redukcja pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych.

"Lietuvos Aidas" Nr.8 z 1932 r. Streszczenie:

Litewska Inspekcja Pracy otrzymuje od robotników liczne zażalenia, iż fabryki i inne instytucje przemysłowe bądź to zmniejszają ilość dni pracy w tygodniu, bądź redukują płace, bądź też całkiem zwalniają robotników.

Np.fabryka obuwia "Avalit" zawiesiła pracę na 5 tygodni, skutkiem czego 100 robotników straciło pracę.

Fabryka manufaktury, obniżając ceny swych towarów o 10% zniżyła także płace robotnikom o 10%

Według informacyj Inspekcji Pracy 7% wszystkich robotników litewskich zostało zwolnionych z pracy.

"Lietuvos Żinios" Nr.5. Streszczenie:

Cały szereg fabryk litewskich, pracujących dotąd 6 dni w tygodniu, zmniejszyło ilość dni pracy. Fabryka Liteks pracuje 3 dni w tygodniu, "Diana - 4 dni, fabryka "Braci Szmit" - 4 dni i "Audimas" - 3 dni. Wyjątek stanowi fabryka "Drobe", która zamiast 2 zmian robotników, wprowadziła 3 zmiany.

W związku z tą redukcją pracy oraz zwolnieniem niektórych robotników, inspekcja pracy zarządziła zbadanie motywów, które skłoniły fabryki do tych posunięć i stwierdzenie czy są one racjonalne.

Sprawa zniżenia cen chleba.

"Lietuvos Żinios" Nr.5 z 1932 r.Streszczenie:

Pomimo znacznego spadku cen zboża, ceny mąki i chleba nadal są wysokie. Wskazuje to wyraźnie na spekulację syndykatu młynarzy, którzy kosztem rolników składają kapitały, a dla podtrzymania cen mąki posuwają się nawet do wykupywania i unieruchomiania pewnej ilości młynów. Specjalnie szkodliwą jest działalność syndykatu młynarzy poniewieskich.

Jedynem wyjściem z tej sytuacji jest zorganizowanie kooperatyw, któreby, produkując tańszą mąkę, uniemożliwiły syndykatom spekulację.

Produkcja mączki mlecznej.

"Lietuvos Aidas" Nr.279 z 1931 r. Streszczenie:

Import mączki mlecznej na Litwę stale wzrasta. Wzrost importu mączki mlecznej świadczy o potrzebie otworzenia w Litwie fabryki, któraby ten produkt wytwarzała w kraju.

Syndykat mydlany.

"Lietuvos Żinios" Nr.279 z 1931 r. Streszczenie:

Jak donosi "Idische Stimme", w Kownie utworzył się syndykat, w skład którego weszło 7 fabryk mydła. Na stanowisko dyrektora syndykatu ma być wyznaczony p.Ginsburg.

Memorjał litewskiej konferencji ekonomicznej w sprawie syndykatów.

"Lietuvos Żinios" Nr.9 z 1932 r. Streszczenie:

Wyłoniony w czasie pierwszej litewskiej konferencji ekonomicznej, komitet wykonawczy wystosował memorjał do min.skarbu, który dowodzi, że syndykaty litewskie obniżają jakość produktów, które w większości wypadków nie odpowiadają wymaganiom hygjeny, podnoszą ceny, wykorzystywują szerokie masy spożywców, oraz eksploatują wieś, dostarczającą surowców.

W związku z tem komisja wykonawcza prosi ministra skarbu o możliwie najszybsze opracowanie i wprowadzenie ustawy o kontroli syndykatów.

Produkcja towarów akcyzowanych w listopadzie i w okresie 11-tu mies.1931 r. w porównaniu z ubiegłemi latami.

"Stat.Biul." Nr.12 z 1931 r.

Nazwa produktów.	w Listopadzie. 1931 r.	1930 r.	1929 r.	w ciągu 11 miesięcy 1931	1930	1929
Herbata w milj.kg.	3,3	7,5	7,3	61,3	68,6	74,6
Piwo w milj.litrów	475,0	563,6	468,7	10725,7	10722,4	9343,5
Wino " " "	33,2	39,7	23,4	321,5	261,2	216,9
Zapałki	4,4	4,9	5,9	42,8	55,9	58,3
Tutki w milj.szt.	3,9	7,7	5,0	73,5	71,4	68,2
Tytoń w tys.kg.	61,7	73,5	110,6	912,1	844,6	1069,5

"Lietuvos Aidas" o cyfrach produkcji akcyzowej i monopolowej.

"Lietu.Aidas" Nr.281 z 1931 r. Streszczenie:

Pomimo kryzysu ekonomicznego w Litwie obserwuje się rozrzutność i nieprzestrzeganie zasad oszczędności. Produkcja piwa, która w ciągu 10-ciu mies.1929 r.wynosiła 8.874.800 litrów, zaś w 1930 r. - 10.208.800 litrów, w tymże czasie w r.1931 dosięgła 10.250.400 litrów. A więc produkcja piwa 1931-go r. w porównaniu z 1929 r.zwiększyła się o 1.375.600 litrów. Produkcja wina w ciągu 10-ciu mies.1929 r.wynosiła 193.500 litrów, 1930 r. - 221.500 ltr., w 1931 r. wzrosła do 288.300 ltr., czyli przewyższyła produkcję 1929 r. o 94800 ltr. Pozatem w ciągu 9-ciu mies.1931 r.Litwa importowała z zagranicy 27.300 litrów wina za sumę 80.200 ltr. W ciągu 10 mies. 1929 r.lit.monopol wódczany wprzedał 4.094.529 litrów alkoholu 40°

i 189841 ltr. 95° za ogólną sumę 33403.821 lt. W tymże okresie 1930 r. sprzedano 4.143.929 ltr.40° i 184969 ltr. 95° za ogólną sumę 34.217.512 lt. W ciągu 10-ciu mies. 1931 r. sprzedano wódki za 813.691 lt. więcej niż w tymże okresie 1929 r.

Pozatem w ciągu 9-ciu mies.1931 r. importowano z zagranicy 16.400 klgr. różnych wódek za sumę 183.000 lt.

Produkcja tytoniu w r.1929-tym /I-X/ wyniosła 968.900 klgr. w r.1930 - 771.100 klg. i w r.1931 - 850.400 klgr.

Produkcja tutek w r.1929-tym wynosiła 63.200.000 sztuk, w r.1930-tym - 63.700.000 szt. i w r.1931-szym - 69.600.000 sztuk.

Pozatem w ciągu 9-ciu mies.1931-go r. Litwa importowała różnych wyrobów tytoniowych za sumę 99.400 lt.

"Lietuvos Aidas" zaznacza, że wobec trudności finansowych Litwa winna znacznie zmniejszyć wszystkie wymienione wydatki.

S p r a w a p o m o c y r o l n i k o m l i t e w s k i m .

"Lietuvos Žinios" Nr.296 z 1931 r. Streszczenie:

Litewska gospodarka rolna przeżywa kryzys. Z racji katastrofalnego spadku cen produktów gospodarczych, rolnicy litewscy zmuszeni są wyzbyć się najniejzbędniejszych potrzeb, spieniężać inwentarz żywy i martwy, zwalniać robotników, którzy nie zgadzają się na obniżenie płacy i wogóle powrócić do gospodarki prymitywnej.

Pomimo to ceny na rynkach miejskich wcale się nie obniżyły i gdy wieśniacy za kilo masła otrzymują po 3 lt., w miastach klgr. masła nadal kosztuje 5 lt.

Ktoś więc uprawia spekulację i wzbogaca się kosztem wsi. Dla uniknięcia podobnych objawów na przyszłość należy w ten sposób unormować działalność towarzystw "Lietukis", "Maistas", "Pienocentras" i in.,by nie wytwarzały one drożyzny na rynkach miejskich, oraz obniżyły ceny narzędzi i produktów sprzedawanych rolnikom.

Zwłaszcza należy zrewidować ~~xxxxxx~~ działalność syndykatów.

Pozatem władze winne dokładnie zaznajomić się z potrzebami rolników i w miarę możności zaspokajać je.

R o z g a t u n k o w y w a n i e z i e m i .

"Tautos Ukis" Nr.11 z 1931 r. Streszczenie:

Prace nad rozgatunkowywaniem ziemi zostały rozpoczęte w 1926 r. W ciągu lat 6-ciu rozgatunkowano 4.438.700 ha. Do rozgatunkowania pozostało poza krajem kłajpedzkim jeszcze 1.184.087 ha gruntów.

Prace nad rozgatunkowywaniem ziemi najbardziej intensywnie były prowadzone w r.1926, gdy w każdym powiecie w tym kierunku pracowało 6 osób. W 1931 r. na terenie każdego powiatu pracuje tylko jedna osoba.

C e n y z b o ż a , l n u i b e k o n ó w .

"Trimitas" Nr.50 z 1931 r. Streszczenie:

Ceny żyta na rynkach poczynają wzrastać. Za centnar płaci się już 17,18, a nawet i 19 lt.

Pszenicę sprzedaje się po 15 lt. za centnar. Za centnar siemienia lnianego płaci się 25 do 30 lt. Ceny lnu zagranicą poczynają wzrastać, co wpłynie na zwiększenie się cen wewnętrznych.

Bekony nasuwają wiele trudności, a to z tej racji, że rzeźnie litewskie nie są w stanie przetworzyć wszystkich dostarczanych im świń na bekony.

Pozytem na rynku angielskim Litwa spotyka się z poważną konkurencją duńskich i polskich eksportowców bekonów, która zepchnęła bekony litewskie na trzecie miejsce.

Jednak władze litewskie postanowiły zmienić ten stan rzeczy, zakładając jeszcze jedną rzeźnię w Taurogach.

O ile i to nie przyniesie pożądanych wyników, w takim razie zostaną założone jeszcze 2 rzeźnie, mianowicie w Szawlach i Olicie.

Ilość koni, bydła i trzody chlewnej w Litwie. /w tys.sztuk/.

"Lietuvos Ukis ir Rinka" Nr.5-7 z 1931 r.

Gatunek trzody	1931 r.	1930 r.
Ogólna ilość koni	597,0	559,0
W tej liczbie źrebiąt	59,4	53,7
koni od 1 do 3 lat	104,3	71,9
koni od 3 lat i starszych	433,3	433,4
Ogólna ilość trzody	1.297,3	1.170,0
W tej liczbie cieląt	266,5	202,4
krów dojnych	7.56,8	696,0
innej trzody	274,0	271,6
Ogólna ilość świń	1.568,5	1.136,0
W tej liczbie: prosiąt do 6-ciu mies.	984,7	657,1
innych świń	583,8	478,9
Ogólna ilość owiec.	1.212,4	1.097,0
W tej liczbie jagniąt do 1-go roku	690,2	612,7
owiec od 1-go r.i starszych	522,2	484,3

Największa ilość koni w Litwie przypada na rok 1927-my. W ciągu następnych trzech lat ilość koni się zmniejszyła, jednak w r.1931-szym zwiększyła się o 6,8%.

Ilość trzody stale się zwiększa. W 1931 r./w porównaniu z r.1930/ ilość trzody zwiększyła się o 10,9%

Ilość świń w 1931 r. /w porówn.z 1930/ wzrosła o 38,1%

Ilość owiec w r.1931-szym również wzrosła o 10,5%

"Pienocentras".

"Lietuvos Žinios" Nr.12 z 1932 r.Streszczenie:

Obrót roczny T-wa mleczarskiego "Pienocentras", który w r. 1930-tym wynosił 2.700.000 lt., w r.1931-szym dosięgnął 3,5 milj.lt. W r.1930-tym "Pienocentras" sprzedał 227.000 klgr. masła, zaś w r. 1931 - 488.000 klgr. masła. Specjalnie się zwiększył popyt na masło deserowe "Karvute", którego dziennie sprzedaż w 1930-tym r. wynosiła 200 klgr., zaś w 1931-szym 2.500 klgr. Dla zwiększenia obrotu T-wo "Pienocentras" zamierza przy magazynach założyć coś w rodzaju "pokoi do śniadań", gdzie publiczność będzie mogła spożywać mleko, kefir, kawę i inne produkty mleczne.

Kredyty rolne.

"Lietuvos Aidas" Nr.278 z 1931 r.Streszczenie:

Z przemówienia dyrektora Banku Litewskiego K.Radunišа na zebraniu Izby Rolniczej wynika, iż w r.1925-tym Bank Ziemski pożyczył gospodarzom 4 milj.lt. w r.1926 - 7 milj.lt., w r.1927-mym - 14 milj.lt. w r.1928 - 23 milj.lt., w 1929 - 53 milj.lt. i w 1931 r. /do grudnia/ - 78 milj.lt. Przeciętnie zadłużenie 1 ha wynosi w Litwie 45 - 50 lt.

Z działalności litewskiej Izby Rolnej.

"Lietuvos Aidas" Nr.278 z 1931 r. Streszczenie:

W dn.4-go grudnia 1931 r. w Kownie odbył się nadzwyczajny zjazd walny Izby Rolnej. Ze sprawozdań dowiadujemy się co następuje:

Preliminarz budżetowy Izby na rok 1931-szy wynosi 7.194.946,55 lt., z czego 6.800.000 lt. otrzymano od rządu w

postaci zasiłku, zaś 334.846,55 lt. pochodzi z zasobów Izby.

Oświatowa działalność Izby w r.b. była bardzo ożywiona.

Dla nauczycieli szkół powszechnych w r.b. zorganizowano 4 cykle kursów rolnych, które ukończyło 267 nauczycieli. W Kownie i Antoliptach /pow.jezioroski/ zorganizowano kursy gospodarki domowej które ukończyło 63 nauczycieli.

W 180-ciu miejscach zorganizowano 3 - 14-dniowe kursy dla gospodarzy, na które uczęszczało 40.965 osób.

Pozatem zorganizowano cały szereg kursów hodowli ptactwa, dojenie krów, pszczelnictwa i in.

Ogólna liczba słuchaczy na wszystkich zorganizowanych przez Izbę kursach wyniosła ok.70.000 osób.

Izba posiada 10 szkół rolniczych z 200 uczniami. 310 klas rolniczych przy szkołach powszechnych z 5000 ucz. oraz 114 kółek młodych rolników z 2.170-ciu członkami.

W r.b. Izba zorganizowała 112 wystaw oraz 35 wycieczek, w których wzięło udział 1046 osób. W tej liczbie zorganizowano 3 wycieczki specjalne zagranicę, w których wzięły udział 102 osoby. Pozatem Izba dokonała w gospodarstwach 577 eksperymentów, z czego 287 z nawozami zboża, 99 na łąkach, 19 z łubinem i seradelą.

Na warunkach ulgowych rozpowszechniono 103 maszyn do oczyszczania zboża, 330 różnych narzędzi rolniczych, 118 narzędzi dla podniesienia kultury łąk, 8616 sztuk różnych jaj, 394 gniazd ptasich i wiele innych rzeczy. Izba organizuje także kółka wspólnego korzystania z maszyn, których jest obecnie 60. Wydział budowlany Izby opracował 445 projektów budowy domów, oraz 150 kosztorysów.

Nakład pisma "Ukininko Patarejas" /Doradca Gospodarza/ wzrósł z 15.000 do 70.000 egz., przyczem wydano w 1931 r. 7 dodatków kilka podręczników gospodarczych oraz rozpoczęto wydawanie pisma "Sodžiaus Menas" /Sztuka Wiejska/.

Po wysłuchaniu sprawozdań min.Rolnictwa wygłosił obszerny odczyt na temat sytuacji ekonomicznej Litwy, a premjer Tubelis przemówienie na temat trudności ekonomicznych.

Koszta budowy gmachu Izby wyniosły 596.773,76 lt., zaś zakupienie placu 150 tys.lt. Brakuje jeszcze 130 tys.lt., które zjazd zezwolił pożyczyć z kasy oszczędności pracowników Izby.

Zjazd uchwalił szereg rezolucyj, w których prosi rząd

o ułatwienie eksportu produktów gospodarczych.

o unormowanie poborów komorników i rejentów, cofnięcie urzędnikom dodatków świątecznych i obniżenie płac urzędnikom kooperatyw.

o natychmiastowe wydanie ustawy drogowej, któraby uregulowała kwestję naprawy dróg oraz ustaliła przy naprawach kierownictwo techniczne.

o nieuprzywilejowanie ochotników i osadników przy przetargach leśnych oraz o udzielenie przy sprzedaży lasu na budowę 3-letniego kredytu.

Zjazd zalecił gospodarzom powstrzymanie się od inwestowania w gospodarstwach obcych kapitałów, powstrzymanie się od wszelkich zakupów i ulepszeń niekoniecznych oraz zwiększanie własnej produkcji.

W tejże sprawie zjazd zwrócił się do rządu z prośbą poparcia instytucyj kredytowych, udzielania rolnikom kredytów koniecznych oraz uregulowanie zadłużenia wsi litewskiej.

Zjazd wypowiedział się za wprowadzeniem przymusowej asekuracji na wypadek pożaru, rozróżniając asekuracje wiejskie od miejskich.

Zjazd polecił zarządowi Izby zaopiekowanie się interesami hodowców buraków cukrowych.

W r.1932 obszar plantacyj buraków cukrowych dosięgnie 10.000 ha.

I n d e m n i z a c j a z a w y w ł a s z c z o n e g r u n t y o r a z s p r a w a z w r o t u l a s ó w.

"Tautos Ukis" Nr.11 z mies.listopada 1931 r.Streszczenie:

W związku ze zmianą ustawy o reformie rolnej i zwiększeniu niewywłaszczalnej normy majątkowej z 80 do 150 ha, powstała potrzeba zwrócenia wynikłej różnicy /70 ha/ właścicielom majątków rozparcelowanych według dawnej ustawy.W wypadkach, kiedy ziemia zwróconą być nie może, rząd postanowił uiszczać różnicę w gotówce.

Według ostatnich obliczeń skarb państwa zmuszony będzie opłacić 48,607 ha ziemi.

Rada Stanu opracowała już projekt indemnizacji za wywłaszczone ziemie, który wkrótce zostanie przekazany Gabinetowi Ministrów i ogłoszony z mocą ustawy.

"Liet.Aidas" Nr.11 z 1932 r. Art.wstępny p.t."W sprawie indemnizacji za wywłaszczone grunty". Streszczenie:

Przyjęta przez Sejm Ustawodawczy /w r.1922-gim/ ustawa o reformie rolnej ustala, iż ziemie i lasy wywłaszczane są w Litwie za wynagrodzeniem.

Ustawa o reformie rolnej z r.1922-go ustaliła, iż wartość wywłaszczonej ziemi będzie ustalana według cen z lat 1910-14, rachując 1 rub.ros. równym 2 auksinom. Obecnie 1 rub. ros. został przyrównany 1 lt.

W r.ub.kilkadziesiąt osób zwróciło się do Min.Rolnictwa z prośbą o wypłacenie im wynagrodzenia za wywłaszczone ziemie. Min.Rolnictwa uprawnione jest do zawierania z takimi petentami umów, które po zatwierdzeniu przez Gab.Ministrów nabierają mocy obowiązującej.

Min.Rolnictwa nie wchodzi w to, dlaczego właściciele majątków wywłaszczonych nie czekają na ogólną indemnizację i ubiegają się o natychmiastowe wypłacenie im cen znacznie niższych.

Prawdopodobnie skarb na tem wygrywa, więc też Min.Rolnictwa chętnie zawiera podobne umowy.

Indemnizacja częściowo dokonywana jest w gotówce, częściowo drogą zwrotu lasów. Gdyby ziemianie potrafili należycie sprzedać zwracane im lasy, w takim razie przeciętnie za 1 ha wywłaszczonych gruntów i lasów otrzyma lity ok.40 lt.

Ponieważ jednak ziemianie sprzedają przeważnie lasy za bezcen, przeto wyręczają oni o 20-30% mniej.

Min.Rolnictwa mogłoby w ciągu jednego roku dokonać indemnizacji w formie zwrotu lasów.

Ponieważ jednak względy gospodarcze nie pozwalają na dokonanie jednorazowo tak olbrzymiego wyrębu lasu, przeto wskazane jest stopniowe regulowanie rachunków z właścicielami wywłaszczonych majątków.

"Echo" Nr.5 z 1932 r. Wywiad z dyr.Departamentu Ref.Rol. Chmielewskim. Streszczenie:

Wynagrodzenie za wywłaszczone ziemie przewidują §§ 54, 58,59 przyjętej przez Sejm ustawy o reformie rolnej.

W myśl tej ustawy właściciel majątku o obszarze 200 ha, za 150 wywłaszczonej ziemi otrzymuje wynagrodzenie według ceny rynkowej. Wynagrodzenie za wywłaszczone ziemie opłacane jest w papierach procentowych.

Dotąd kwestja zapłaty za wywłaszczone ziemie jest w zawieszeniu i przypomina muzykę przyszłości.

Chociaż Ministerstwu Rolnictwa przysługuje prawo regulowania w porozumieniu z Gab.Ministrów poszczególnych stosunków dłużnych jednak prawo to było zastosowane tylko w paru wypadkach.

"Lietuvos Žinios" Nr.288 z 1931 r. Streszczenie:

W praktyce indemnizacja za wywłaszczone grunty przedstawia się w sposób następujący:

W wypadku, gdy ziemianie zwracają się do Min.Rolnictwa z prośbą o indemnizację, M-stwo przekazuje sprawę Gab.Ministrów. O ile Gabinet Ministrów uznaje słuszność pretensyj danego ziemianina, w takim razie M-stwo Rolnictwa wypłaca mu równowartość 70-ciu ha /czyli różnicę pomiędzy uprzednią normą niewypłacalną /80 ha/, a obecną /150 ha/.

M. in. spadkobierczyni wielkiego majątku Naryszkinych na Żmudzi Annie Naryszkinównie, której na mocy ustawy o Ref.Rolnej wywłaszczono 42.000 ha lasu i 4.000 ha ziemi uprawnej, Gabinet Ministrów postanowił wypłacić obecnie 200.000 lt.,z budżetu na r.1932 100.000 lt. oraz zezwolić na wyrąb 400 ha lasu.

"Lietuvos Žinios" Nr.12 z 1932 r. Streszczenie:

Prorządowy "Liet.Aidas", podając informacje o indemnizacji za wywłaszczone grunty, całkiem niesłusznie zarzuca prasie opozycyjnej wzniecanie wśród społeczeństwa niepokoju. Stanowisko prasy opozycyjnej w sprawie indemnizacji za wywłaszczone grunty jest całkiem słuszne. Dowodzi tego chociażby fakt, że rząd, pragnąc zaoszczędzić 2 milj.lt. obcina urzędnikom dodatki świąteczne i powiększa biedę w kraju, wywołuje w sferach urzędniczych niezadowolenie, a jednocześnie Naryszkinym wypłaca prawie tyle samo, co zaoszczędził na obcięciu dodatków świątecznych. Powstaje pytanie,czy w tak ciężkich czasach rząd ma prawo przeprowadzić podobne operacje? Można ~~xxxxxx~~ uznać, iż załatwianie rachunków za wywłaszczone ziemie z poszczególnemi osobami posiada swoje wygodne strony, jednak należy również wziąć pod uwagę, iż ziemianie za bezcen sprzedają zwrócone im lasy i w ten sposób obniżają ceny lasów litewskich. Ścisły rachunek niechybnie wykaże, że straty wynikłe ze zniżki cen lasu, przewyższają wielokrotnie zyski, jakie skarb ciągnie z łatwych rozrachunków z poszczególnymi ziemianami.

Zresztą z punktu widzenia prawnego, wszyscy obywatele winni być traktowani jednakowo, co w danym wypadku możliwe jest jedynie po wydaniu specjalnej ustawy o indemnizacji za wywłaszczone grunty.

"Liet.Žinios" Nr.3 z dn.5.I.1932 r.

W 1931 r. M-stwo Rolnictwa zwróciło ~~xix~~ ziemiaństwu w formie wynagrodzenia za wywłaszczone majątki 4000 ha lasów. Większa część ziemian otrzymane lasy sprzedaje po 1200-1500 lt. za ha, gdy tymczasem cena 1-go ha lasu ustalona przez Dep.Leśny wynosi 3000 lt. Plenipotent p.Naryszkinówny, której dotąd zwrócono 600 ha lasu intensywnie poszukuje kupców.

W y w i a d z l i t . m i n . R o l n i c t w a J.A l e k s ą o r e f o r m i e r o l n e j .

"Lietuvos Aidas" Nr.279 z 1931 r. Streszczenie:

Parcelacja majątków zmierza na Litwie ku końcowi. Nie została ona dotąd ukończona, jedynie dlatego, że wiele sił absorbuje podział wsi na kolonje.

Ogólny obszar majątków niedotkniętych przez reformę rolną wynosi ok.80.000 ha. Ponieważ jednak są to przeważnie majątki małe, przeto na cele reformy rolnej z obszaru tego przypadnie zaledwie 20.000 ha, z czego po odrzuceniu nieużytków i bagien pozostanie około 15.000 ha. Część tego obszaru przypadnie osobom, które ją dawniej zakupiły i tylko nie posiadają materjalnych dokumentów własności. Pozatem część tej ziemi przypadnie uprawiającym ją obecnie dzierżawcom. D ochotników pozostanie zaledwie 10 tys.ha.Ogólna ilość zaopatrzonych w ziemię ochotników wynosi 9.200 ha.M-stwo zamierza zakończyć prace nadziału w 1932 r.

Władze dążą do zlikwidowania czynszowników. Dotąd zlikwidowani zostali jedynie w Biržach,

Minister Komunikacji Vileišis o budowie automatycznych stacyj telefonicznych.

"Lietuvos Aidas" Nr.6 z dn.9.I.1932 r. Streszczenie:

-Ministerstwo Komunikacji rozpisało konkurę budowy automatycznych stacyj telefonicznych w Kownie i Kłajpedzie.

Kłajpedzka stacja telefoniczna funkcjonuje już 30 lat, jest przestarzałą i w każdej chwili może przestać działać.

Poczynając od r. 1924-go, coroku wysuwany jest wniosek przeznaczenia na budowę nowej stacji telefonicznej w Kłajpedzie 1,5 mil.lt. Wniosek ten jednak zawsze był z racji trudności finansowych odrzucany.

Dziś jednak jest już najwyższy czas, by kwestję tę załatwić.

-Kowieńska stacja telefoniczna również już jest zużyta i może funkcjonować najwyżej jeszcze 2-3 lata. Pozatem stacja kowieńska mogłaby obsłużyć maksimum 10,000 abonentów, co przy dzisiejszym rozwoju komunikacji telefonicznej niewystarcza.

Pozatem litewskie miasta prowincjonalne, jak Szawle, Poniewież i in. również wymagają stacji telefonicznych. Stacje te możnaby zmontować z aparatów obsługujących obecną stację kowieńską.

Wziąwszy pod uwagę, że samo uposażenie telefonistek pochłania w Kownie około 350,000 lt., zaś zakupowanie nowych aparatów -400,000 lt., budowa nowych stacyj automatycznych jest wcale usprawiedliwiona.

Warunki konkursu są następujące: stacje mają być wybudowane do r. 1935-36-go, należność za budowę będzie spłaconą w ciągu lat 10-ciu od chwili uruchomienia stacyj.

Zwolnionym, z racji przejścia na stacje automatyczne, telefonistkom będzie się prawdopodobnie wypłacało emerytury w wysokości 50% pensji.-

Wreszcie wyłania się niemniej poważna kwestja budowy specjalnych gmachów stacji telefonicznych.-

Działalność kolei w Litwie.

"Lietuvos Ukis ir Rinka" Nr.2-4. Streszczenie:-

Sieć kolei litewskich nie dosięgła jeszcze należytego stopnia rozwoju.

W roku 1929-tym ogólna długość sieci kolei litewskich wynosiła 1546 km., czyli na 100 km. przypada w Litwie 2,8 km. kolei, a na 10.000 mieszkańców -6,6 km. kolei.

W tej liczbie mieści się również 410 km. kolei wąskotorowych.

Z biegiem czasu sieć kolei litewskich jest rozszerzana, co ilustruje następująca tabela:-

Lata	Przejazd lokomotyw z wagonami w 1.000 km.		Ogólne dochody kolei szeroko i wąskotorowych w tys.lt.
	Koleje Szerokotorowe	Koleje wąskotorowe	
1924	2.281 tys.km.	722 tys.km.	32,200,7
1925	2.337 " "	897 " "	33,604,5
1926	2.491 " "	880 " "	35,331,7
1927	2.696 " "	859 " "	39,964,9
1928	2.7[illegible]5 " "	892 " "	42,426,8
1929	3.006 " "	919 " "	46,715,0
1930 /1-VI/	1.513 " "	420 " "	21,260,3
1929 /1-VI/	1.449 " "	444 " "	22,631,0
1924-28 /1-VI/	1.198 " "	397 " "	21,122,9

Dzięki rozwojowi komunikacji kolejowej deficyt 3,2 mil.lt. w roku 1924-tym, zamienił się w roku 1929-tym w 12,8 mil. lt. dochodu.

Następująca tabela ilustruje ruch osobowy na kolejach szerokotorowych w okresie lat 1924-1930:

Ruch osobowy na kolejach szerokotorowych

Lata	Komunikacja wewn.	Komunikacja bezpośrednia	Tranzyt	Ogółem	Dochody w milj.lt.
1924	3,222,439	62,040	7.629	3,292,108	13,4
1925	3,292,973	277,922	29.853	3,600,748	14,7
1926	2,923,242	277,561	25,519	3,226,322	13,3
1927	2,841,497	274,103	23,998	3,139,598	12,3
1928	2,645,154	264,688	45,059	2,954,901	12,0
1929	2,528,135	258,775	47,528	2,834,438	12,2
1930/I-VI/	1,223,323	116,615	21,124	1,361,062	5,7
1929/I-VI/	1,321,752	124,467	21,746	1,467,965	6,2
1924-28/I-VI/	1,515,355	110,720	11,797	1,637,872	6,5

Widzimy, że z racji konkurencji autobusów, ruch osobowy na **kolejach** litewskich od roku 1926-go poczyna się zmniejszać.

Jednakże ruch towarowy na kolejach litewskich stale wzrasta, co widać z następującej tabeli:-

Ruch towarowy w tonnach.

Data	Wewnętrzny ruch towarowy z wyj.wojskowego i służbowego.	Komunikacja bezpośrednia	Tranzyt	Ogółem	Dochody w mil.lt.
1924	624,936	211,742	3.170	839.848	10,5
1925	576,428	270,064	32.719	879.211	11,2
1926	558,203	318,576	141.145	1,017.924	14,6
1927	700,191	289,808	256,968	1,246.967	20,2
1928	776,699	298,832	234.996	1.310.527	23,5
1929	937,505	401,115	386.363	1,724.983	27,3
1930/I-VI/	399.124	172,855	173.755	745.734	12,3
1929/I-VI/	477.398	197,199	173.978	848.575	13,2
1924-28/I-VI/	311.574	129.007	62.859	503.440	7,7

Chociaż powyższe dane wskazują na znaczny rozwój komunikacji towarowej, jednak w porównaniu z innemi państwami Bałtyckiemi komunikacja towarowa w Litwie jest stosunkowo mała.

-Ponieważ handel zagraniczny jest ściśle związany z komunikacją, przeto Litwa pragnąc zwiększyć komunikację towarową, winna całą uwagę zwrócić na rozwój handlu zagranicznego.

O ile chodzi o tranzyt, to jest on bardziej samodzielny.

Następująca tabela ilustruje rozwój tranzytu kolejowego przez Litwę w okresie od roku 1924-go do 1930-go.

Lata	Ilość tonn.	Procent w ogólnym ruchu kolejowym.
1924	3.170	0,38
1925	32.719	3,72
1926	141.145	13,86
1927	256,968	20,61
1928	234.996	17,93
1929	386.363	---
1930/I-VI/	173.755	-
1929/I-VI/	173,978	-
1924-28/I-VI/	62,859	-

Tranzyt kolejowy przez Litwę z uwzględnieniem poszczególnych państw transportujących przez Litwę swe towary,-przedstawia się następująco:

Lata.	Ogólny tranzyt przez Litwę	W tej liczbie pomiędzy Niemcami i:						Ogólny tranzyt Łotewski
		Rosją		Łotwą		Estonją		
	tonn	tonn	%	tonn	%	tonn	%	
1924	3,170	223	7,04	2,913	91,89	34	1,07	-
1925	32,719	29,243	89,37	3,454	10,56	22	0,07	-
1926	141,145	134,347	95,18	6,734	4,77	64	0,05	164,342
1927	256,968	250,498	97,48	6,386	2,49	84	0,03	311,818
1928	234,996	226,894	96,55	7,886	3,36	216	0,09	300,100
1929	386,363	323,737	83,79	59,971	15,52	2,655	0,69	-
1930/I-VI/	173,755	164,609	94,73	9,001	5,18	145	0,09	-

Co się tyczy tranzytu polskiego przez Litwę, to nie należy się spodziewać, by jakieś towary z Polski szły tranzytem przez Litwę do Łotwy,

Większe nadzieje może nasunąć tranzyt z Wileńszczyzny do Kłajpedy i Libawy,

Jednakże Wileńszczyzna w takim stopniu jest wyjałowiona, że o ile znajdą się tam jakieś towary,- w takim razie łatwo obsłuży je Gdynia.

To też rola tranzytowa Litwy posiada większe znaczenie jedynie w sowiecko-niemieckich stosunkach handlowych.

Ilość samochodów bez obszaru Kłajpedy w 1931r. w porównaniu do 1930.

	1931r.		1930r.	
	w całej Litwie	w tem Kowno	w całej Litwie	w tem Kownie
Pojazdy osobowe	742	309	659	255
Pojazdy ciężarowe	258	94	226	65
Autobusy	278	43	249	32
Motocykle	545	125	375	56

Eksploatacja kolei w październiku i w okresie 10-ciu mies. 1931 r. w porówn. z 1930 r.

tor normalny	Przejazd lokomotyw z wagonami w kilometrach.
w 1931 r. październik	~~xxxxxxxx~~ 300.210
" 1930 "	287.693
" 1931 /I - X/	3.034.877
" 1930 /I - X/	2.714.532
Koleje wąskotorowe	
w 1931 r. październik	89.548
" 1930 "	84.860
" 1931 /I-X/	793.504
"1930 /I-X/	763.474

Nowy most na Niewiaży.

"Lietuvos Aidas"Nr.274. z dn. 1-XII.31 r. Streszczenie:

W grudniu został otwarty na Niewiaży, w pobliżu Krokienowa / /pow.Poniewieski/ most żelbetonowy. Koszta budowy wyniosły 100.000 lt.

Na budowę mostu rząd wyasygnował 65.000 lt., zaś samorząd 350[illegible]

Pozatem miejscowi wieśniacy dobrowolnie wykonali bezpłatnie roboty ziemne, które można obrachować na 25.000lt.

Znaczenie mostu: łączy on rozdzieloną przez Niewiażę gminę Krokienowską, skraca drogę od Krokienowa do Remigoły i łączy biegnące wzdłuż obu brzegów Niewiaży trakty Krokienowo-Poniewież.-

R o z b u d o w a L i t w y .

"Tautos Ukis" Nr.9 z dn.25.VIII.1930 r. Streszczenie:

W okresie od r.1922-go do 1929-go /czyli w ciągu lat ośmiu/ w Litwie wybudowano 133,417 domów, w tej liczbie 56.219 domów mieszkalnych i 75.099 budynków gospodarczych i in.

Pozatem w tymże okresie wybudowano 105 budowli kultu religijnego, 415 gmachów użyteczności publicznej i 1579 gmachów przemysłowych -razem 2099 budowli.

W okresie wymienionych 8 lat na wsi wybudowano 44.192 domów mieszkalnych i 66.732 zabudowań gospodarskich-razem 110.924 budowli.

-W miastach i miasteczkach wybudowano 12.027 domów mieszkalnych i 8.367 niemieszkalnych.- razem 20.394 budowli /pomijając świątynie i domy kultu religijnego/.

Kr.Kłajpedzki prawie wcale się nie rozbudowuje.-

Pod względem rozbudowy, pierwsze miejsce zajmuje Kowno.

Przed wojną Kowno liczyło 1584 domów, w okresie zaś od r. 1918-go do 1929-go /włącznie/ wybudowano 4.149 domów, w tej liczbie 2587 domów mieszkalnych, 1217 niemieszkalnych, 17 gmachów kultu religijnego, 58 gmachów użyteczności publicznej i 276 przedsiębiorstw przemysłowych.-

W m. Szawle w okresie od r. 1922-go do 1929-go /włącznie/ wybudowano 1823 domów, z czego 980 domów mieszkalnych, 759 niemieszkalnych, 67 przedsiębiorstw przemysłowych, 11 budowli użyteczności publicznej, i 6 domów kultu religijnego.

W tymże okresie w Poniewieżu wybudowano 1617 domów, z czego 843 mieszkalne, 731 niemieszkalne, 32 przedsiębiorstwa przemysłowe, 8 budowli użyteczności publicznej i 3 domy kultu religijnego.

W Wiłkomierzu w tymże okresie wybudowano 371 domów, z czego 149 mieszkalnych, 195 niemieszkalnych, 20 przedsiębiorstw przemysłowych, 6 budynków użyteczności publicznej i 1 dom kultu religijnego.

W okresie od r. 1922-go do 1928-go /włącznie/ w Kłajpedzie wybudowano 360 domów, z czego 116 mieszkalnych, 118 niemiszkalnych, 127 instytucyj przemysłowych i 1 dom kultu religijnego.

-W Marjampolu w ciągu 8 lat wybudowano 444 domy, z czego 74 mieszkalne, 63 niemiszkalne, 6 instytucyj przemysłowych i 1 dom kultu religijnego.

-W 6-ciu miastach litewskich liczących nie mniej niż po 10 tys. mieszkańców, w ciągu lat 8-miu wybudowano 4695 domów mieszkalnych, 3070 domów niemieszkalnych, 526 instytucyj przemysłowych, 84 budowli użyteczności publicznej i 22 domy kultu religijnego,-razem 8.397 domów, czyli m.w. 1/16 wszystkich domów wybudowanych w tym okresie w Litwie.-

Kontrola prac budowlanych.

Wydając zezwolenie na budowę domu, kowieńska komisja budowlana wymaga, by ważniejsze prace były wykonywane pod kierownictwem odpowiedzialnego inżyniera architekta.

Po wykończeniu domu, inżynier budowlanej komisji sprawdza stan budowli.

Władze policyjne otrzymały nakaz niewydawania właścicielom nowych domów, ksiąg meldunkowych, zanim nie przedłożą oni zaświadczenie komisji budowlanej stwierdzającego sprawność domu.

Ilość cegielni w Litwie.

-W r. 1930-tym w Litwie funkcjonowało 200 cegielni.

Największe cegielnie znajdują się w Kownie, Taurogach i Marjampolu.

Wszystkie cegielnie litewskie produkują rocznie 27-28 mil. cegieł

W celu ustalenia najlepszej jakości cegieł zw. inżynierów i architektów lit. powierzył specjalnej komisji opracowanie norm produkcji cegieł.

Rozbudowa Kowna.

"Lietuvos Aidas" Nr. 2 Streszczenie:
Rozbudowa miasta Kowna w okresie od roku 1929-go do 1931-go /włącznie/, przedstawia się następująco:-

Tabela 1.

Lata	Prywatne murowane domy mieszkalne	Prywatne drewniane domy mieszkalne
1929	131	305
1930	159	289
1931	215	659
Razem	505	1.253

Tabela 2

Lata	Prywatne murowane domy nie przeznaczone na mieszkanie	Prywatne drewniane domy nie przeznaczone na mieszkanie.
1929	42	168
1930	39	177
1931	104	479
Razem	185	824

Pozatem w r. 1931-szym w Kownie wybudowano 5 gmachów użyteczności publicznej, oraz 7 domów prywatnych dla celów handlowych i przemysłowych.

A więc w roku 1931-szym w Kownie wybudowano 1469 nowych domów prywatnych, czyli o 129 domów więcej niż w ciągu dwu lat uprzednich.

-W roku 1930-tym w Kownie wybudowano kilka pokaźnych gmachów rządowych, mianowicie gmach wydziału lekarskiego, gmach poczty, gmach asekuracji państwowej i inne.

Wreszcie w 43 domach murowanych i 76-ciu drewnianych dokonano remontów kapitalnych, oraz w 254 domach remonty mniejsze.

W związku z tą rozbudową w roku 1931-szym w Kownie przybyło 2.389 nowych mieszkań.-

Rok 1931-szym pod względem rozbudowy Kowna jest bodaj rokiem rekordowym.-

Komisja budowlana Kowieńskiej Rady Miejskiej w ciągu r. 1931-go rozpatrzyła 2.927 planów i projektów różnych budowli.

W r.1929-tym wybudowano w Kownie 131 prywatnych mieszkalnych domów murowanych, w r.1930-tym -159 i w r.1931-szym 215 domów.-

Prywatnych drewnianych domów mieszkalnych w r. 1929-tym wybudowano 305, w r.1930-tym -289 i w r.1931-szym 659.

W r.1929-tym wybudowano 42 prywatne domy murowane nie przeznaczone na mieszkania, w r.1930-tym- 39 i w r. 1931-szym - 104.

Prace kanalizacyjne w Kownie.

"Lietuvos Żinios" Nr.282 z dn. 11.XII.31 r.

Wydział kanalizacyjny samorządu Kowieńskiego przy opracowaniu preliminarza budżetowego na r. 1932-gi wysunął wniosek wyasygnowania 427.000 lt. na prace wodociągowe i 273.000 lt. na prace kanalizacyjne.

Według projektu komisji kanalizacyjnej, prace kanalizacyjne i wodociągowe w Kownie mają być ukończone w ciągu lat 5-ciu, pochłaniając rocznie 1,5 mil.Lt.

Nawoływanie do likwidacji majątków obcokrajowców.

"Lituvos Żinios" Nr.14 z dn. 19.I.32

Streszczenie: Reforma rolna ustaliła, iż obcokrajowcom posiadającym w Litwie majątki ziemskie, pozostawia się 3 lata na odprzedanie majątków obywatelom litewskim. Potem ustawa przedłużyła termin jeszcze na rok. Jednakże obcokrajowcy nie zastosowali się do tego. W wyniku sprzedało 10% majątków obcokrajowców, resztę zaś pozostawiono w spokoju. Obcokrajowcy ignorują ustawy i w większości wypadków uprawiają gospodarkę rabunkową, przynosząc Państwu szkody. Władze winne rozdzielić ich ziemię pomiędzy bezrobotnych i małorolnych.

Pomoc dla bezrobotnych w Kownie.

"Lietuvos Aidas" Nr.2 z dn. 4.I.1931 r. Streszczenie:
W budżecie samorządu Kowieńskiego na r. 1932-gi figuruje pozycja 200.000 lt. przeznaczonych na organizowanie robót zimowych dla bezrobotnych.
Obecnie przy robotach tych zatrudnia się 130-tu robotników, liczba ta jednak zostanie powiększona.
Pozatem Kowieńska Rada Miejska skróciła czas pracy, oraz ustaliła system pracy akordowej, co znacznie zwiększyło wydajność pracy robotników.
O wypłacanie bezrobotnym jakichś zasiłków narazie w Kownie nie ma mowy.

O izbę pracy w Litwie.

"Lietuvos Žinios" Nr.287, z dn. 17.XII.1931 r. Streszczenie:
Powstał projekt utworzenia w Litwie "Izby Pracy"/Darbo Rumai/, któraby reprezentowała interesa robotnicze.
Opracowanie statutu Izby zostało powierzono nadinspektorowi ochrony społecznej p.Szostakowi.
Ponieważ przyszły sejm litewski ma reprezentować wyłącznie Izbę Handlową-Przemysłową, Rolniczą i Pracy, przeto Izba Pracy zostanie powołana do życia przed rozpisaniem wyborów do Sejmu, czyli wiosną 1932 roku.
Pewne trudności nasuwają tu względy materjalne, jednak zostaną one niechybnie przezwyciężone.

Dokoła zmiany ustawy o uposażeniu urzędników państwowych.

"Lietuvos Aidas" Nr.277 z r. 1931. Streszczenie:
Dotąd wszelkie dochody skarbu wpływały normalnie, jednak obecnie zachodzi potrzeba obawa pewnych komplikacyj.
Podniesienie ceł ma na celu zmniejszeniu importu, co zmniejszy dochody skarbu.
Dochody z kolei żelaznych również mogą się zmniejszyć.
Pogorszająca się konjunktura może również uczynić wyłom w pozycji podatków bezpośrednich.
Konieczność popierania gospodarki rolnej pochłania znaczne sumy ze skarbu Państwa.
Chociaż więc narazie skarb Państwa nie odczuwa wyraźnych trudności, jednak wyżej przytoczone względy zmuszają rząd do stopniowego przygotowania urzędników do pogorszeniu się sytuacji.
Redukcja płac nie jest wstanie rozwiązać sytuacji i rząd zmuszony jest redukować także urzędników.
Jest to b. bolesna operacja.
Znacznie lepsze są środki prewencyjne.
Oto w tych dniach lit. Gab. Ministrów przyjął projekt zmiany ustawy o uposażeniu urzędników państwowych.
Projekt ten dotyczy dodatków świątecznych/ z okazji Bożego Narodzenia/ i przewiduje cofnięcie wspomnianych dodatków wyższym urzędnikom, oraz niezonatym urzędnikom niższych kategoyj.
Pierwsza redukcja uposażeń urzędniczych dotyczy wyłącznie lepiej uposażonych.
Prezydent Republiki, oraz Prezes Ministrów zmniejszyli swój budżet reprrzentacyjny o 25%.
Dalsza redukcja płac w pierwszym rzędzie będzie dotyczyła wszelkiego rodzaju dodatków i zostanie w ten sposób przeprowadzona, by ekonomiczna sytuacja urzędników niezostała zachwiana.
Z drugiej strony rząd zamierza przesięwziąć wszelkie środki ułatwiania i obniżenia wszelkich wydatków i ciężarów urzędniczych.-

..I..